

Published and distributed under Permit (No. 739) authorized by the Act of October 6, 1917, on file at the Post Office of Boston, Massachusetts. By order of the President, A. S. Burleson, POSTMASTER GENERAL.

SANDARA

Amerikos Lietuvių Tautinės Sandaros Laikraštis

The Lithuanian Weekly "SANDARA" Published by the Lithuanian National League of America. M. J. DAMIJONAITIS, Sec'y and Business Mgr. YEARLY SUBSCRIPTION RATES: In the United States \$2.50 To Foreign Countries \$3.00 "SANDARA" 327 E Street, Boston 27, Mass.

Tel. So. Boston 2408.

KAINA 5 CENTAI.

No. 35

So. Boston, Mass., Rugsėjo (Sept.) 30 d. 1920 m.

Metai VII

Lenkai išnaujo užpuolė Lietuvą

SEINAI PATEKO Į LENKŲ RANKAS.

Seinuose lenkai skerdžia žydus

KALVARIJOS TARYBOS SU LENKAIS NEPAVYKO.

LIETUVIAI PAGERBIA SAMUEL HARRIS'O KAPĄ
SUSITVĖRĖ LIETUVOS INFORMACIJOS BIURAS.

Karo gandas sudilgino Lietuvius prie duosnių aukų VALSTYBINIO A. L. FONDO SUSIRINKIMAS.

LIETUVOS ATSTOVYBĖS AMERIKOJ PRANEŠIMAS.

Lietuvos Atstovybė Amerikoje gavo šiandien nuo Klimo iš Vilniaus vakarą kablegramą:

"Užvakar ir vakar lenkai didelėmis pajėgomis užpuolė mus, perėjo aštunto gruodžio liniją ir prasiveržė ligi ežero Galadusis, Kapčiamiesčio ir upės Biala. Hančia. Protestuokit prieš tuos naujus Lenkų užpuolimus ir skubiai darykite viską sustabdymui, nes Lietuvos Vyriausybė sutinka taikiai risti ginčy klausimus betarpiu Tautų Sąjungoj. Lietuvos Atstovybė Amerikoje, Per M. J. Vinikas.

Šiandie gavome nuo Šaulių Centro sekantį kablelį:

"Kovno, Sept. 24, 1920, Lithuanian Mission, Žilius, America, 257 W. 71st St., New York.

Su lenkais kovojame, Seinai pereina į lenkų rankas. Kovose žvalgybose pasižymėjo mūsų šauliai. Upas geras, tik daugiau ginklų, pinigų. Broliai, padėkite organizuoti, dabar padėkite laimėti paskutinę kovą! Laukiame aukų laiškais. Pakvitavimas pastų.

Šaulių Centro Valdyba." Germiamis Lietuviai:

Susimildami rinkite kaip galėdami ir siųskite tuoj kuodaugiau aukas, kad galėtume per Misiją kablėliuoti šauliams. Kas turite kokių surinktų atliekamų pinigų, siųskite šauliams.

Gelbėkite visi tėvynės lenkiškuosius pakraščius, kol ne per vėlu.

Jonas Žilius,
257 W. 71st St.,
New York City.

ŽYDŲ SKERDYNĖS SEINUOSE.

Lietuvos Atstovybė Amerikoje yra gavusi žinias apie lenkų kariuomenės padarytas žydų skerdynes Seinuose, kuomet ji laikinai buvo tą miestą užėmusi. Lietuvos Valdžia buvo pasiuntusi rugsėjo 13 dieną tam tikrą komisiją, ištirti apie tos kariuomenės žygius ir dabar tos žinios liko nuo Lietuvos Valdžios rugsėjo 21 dieną gautos ir suteiktos atskiroj notoj nuo rugsėjo 21 dienos Valstybės Sekretoriui, B. Colby:

Rugsėjo 16 dieną prasidėjusiose Kalvarijoje derybose dalyvavo iš Lietuvių pusės Balutis, Czarneckis ir Generolas Katche, iš Lenkų pusės pulkininkas Mackevičius ir Lukoševičius. Pirma posėlyje lenkai išdėstė savo priekaišus del neutraliteto lauzymo, dėlei nesustabdymo ginklų paskirtu laiku ir kitus, bet neparėmė jų vienu faktu. Lenkai pareikalavo pasitraukti šianust Focho demarkacijos linijos, nuspaustyto 1919 m. liepos 18 dieną ir tuo budu paluosuoti len-

kam 1919 m. gruodžio 8 dieną pripažintas žemes. Lietuviai atmetę priekaišus pasiūlė fronto paliaubas laikyti dabartinėse vietose, eiti svarstyti laikinosios linijos sutartinai, taissant neatsakančią Lietuvos interesams nuo Gruodžio 8-tos dienos liniją. Lenkai tačiau pastatė ultimatumą ligi antros valandos rugsėjo 18-tos dienos atsitraukti ligi gruodžio aštuntos linijos ir gresė karu. Lietuva norėda ma taikos sutiko, bet jei lenkai irgi atsitrauks ir paliks laikinai Seinus, Punkską neutralę zonoj. Elta".

Lietuvių Informacijų Biuras. Turime dardurti, kad lenkai išgavę lietuvių pristojimą atsitraukti už 8-osios gruodžio linijos, patys neapsiėmė to padaryti, tad Kalvarijos terybos truko, ir lenkai vėl ėmė atakuoti lietuvius. (Red.).

LENKAI ISNAUJO GRUOMOJA KARU.

Rugsėjo 21 dieną Valstybės Sekretoriui B. Colby tapo įteiktas Lietuvė Valdžios pranešimas dėlei naujo Lenkų grumojo karu po pasitarimų Suvalkų Kalvarijoje. Valdžios pranešimas buvo toksai:

"Kuomet Lenkų delegacija yra pareiškus Lietuvos delegacijai Kalvarijoje, idant Lietuviai tuoj atitrauktų savo kariuomenę už demarkacijos linijos, kuri buvo nustatyta gruodžio 9 dieną, Lietuvos delegacija buvo pareiškus, jog ji sutiksianti atitraukti, bet reikalaujanti, kad tarp lenkų ir lietuvių kariuomenės būtų sudaryta neutralė zona. Lenkai atsisakė priimti tokį pasiūlymą ir rugsėjo 18 dieną vakare pertraukė derybas. Jie pareiškė, jog jie užpuolė mūsų kariuomenę rugsėjo 19 dieną nuo 6 val. iš ryto."

Pranešdama apie tai, Lietuvos Atstovybė nurodinėjo, jog Associated Press žiniomis iš Varšavos nuo rugsėjo 19 dienos sakė jau prasidėjo nauji mušiai.

Be to rugsėjo 21 dieną gautas iš Kauno naujas kablegramas nuo Balučio, išsiųstas 20 dieną: "Ryt keliamės Vilniun. Adresuokite viską Vilniun. Lenkų fronte vakar lenkų žvalgybos ruošė į pietus nuo Seinų. Lenkai mėgino artintis, bet atmušti musiškių ugnimi. Naruševičius pirmininkas Lietuvių delegacijos arbitražui su Latviais, šandien išvažiuoja Rygon."

Lietuvos Atstovas Amerikoje.

LIETUVIŲ - LENKŲ TARYBOS KALVARIJOJE.

Lietuvos Atstovybė Amerikoje rugsėjo 20 dieną gavusi yra tokią kablegramą iš Kauno, pasiųsta Rugsėjo 19-tą dieną: Aplinktelegrama N-16.

Rugsėjo 16 dieną prasidėjusiose Kalvarijoje derybose dalyvavo iš Lietuvių pusės Balutis, Czarneckis ir Generolas Katche, iš Lenkų pusės pulkininkas Mackevičius ir Lukoševičius. Pirma posėlyje lenkai išdėstė savo priekaišus del neutraliteto lauzymo, dėlei nesustabdymo ginklų paskirtu laiku ir kitus, bet neparėmė jų vienu faktu. Lenkai pareikalavo pasitraukti šianust Focho demarkacijos linijos, nuspaustyto 1919 m. liepos 18 dieną ir tuo budu paluosuoti len-

kaip žinoma, lietuvių delegacija Kalvarijoje buvo pareišku-

si, jog ji sutinka atitraukti savo kariuomenę iki Gruodžio 8 dieną nustatytosios anglių ministro Curzon linijos, bet yra pasiūlusi lenkams, kad ir jie atsitrauktų nuo tos linijos ir sudarytų neutralę zoną, kad miestus Seinus ir Punkską palikus toje neutralėje zonoj. Tat buvo reikalaujama vien dėlei tos priežasties, jog Seinuose ir Punkske rugsėjo 8 ir 9 dienose lenkų kariuomenė yra padariusi žydu ir šiaip gyventojų plėšimą, stačiai bauriausias skerdynes ir todėl sutinkant su gyventojų reikalavimu, kad jie vėl nebutų lenkų globai pavedami, ir buvo reikalaujama, kad šie miestai liktų neutralėje zonoj.

Tuo tarpu duodama kai kurių laikraščiu interpretacija, jog Lietuviai reikalavę tos zonos tik tuo tikslu, kad sustiprintus bolshevikų padėtį arba kad paleidus per ją internuotus Prusuose apie 40,000 rusų kareivių.

Kaip žinoma, lenkai nesutiko palikti nė Seinų, nė Punkskų, nė-utralej zonoj, ir iš Kalvarijos išsidangino grąsindami, kad nuo 6 v. ryto rugsėjo 19 dieną pradėsią savo antpuolius. Ir rugsėjo 19 dieną iš Varšavos Associated Press agentura jau skelbia apie tat pasigirdama, kad mušiai prasidėję. Gautosios žinios iš Kauno patvirtino, jog lenkų žvalgyba į pietus nuo Seinų pradėjo žygiuoti pirmyn, bet lietuvių kareivių ugnimi buvo atmušti. Lenkai išpildė savo grąsinimus Kalvarijoje ir užpuolė pirmieji ant Lietuvos.

Be to tvirtinama, jog lietuviai atsisakė tartis Tautų Sąjungoje, kad "užkimšę ausis" ir nebeorj atiduoti Tautos Sąjungai risti klausimo apie sienų tarp Lietuvos ir Lenkijos.

Kad tat viskas yra pramanyta neteisėybė, patvirtinta gautasis Lietuvos Atstovybės Amerikoje nuo Vice-ministerio Klimo kablegramas: "Užvakar ir vakar (rugsėjo 20 ir 21) lenkai dideliomis pajėgomis išpuolė mus, perėjo 8 gruodžio liniją ir prasiveržė ligi ežero Galatos, Kapčiamiesčio, upės Baltosios Ančios. Protestuokite prieš tuos naujus lenkų užpuolimus ir skubiai darykite viską sustabdymui, nes Lietuvos Vyriausybė sutinka taikiai risti ginčy klausimus betarpiu ir Tautų Sąjungoje."

Klimas.

Tokia tat yra bendra padėtis. Lietuvos Atstovybė Amerikoje yra suteikusi šias žinias Valstybės Departamentui ir pareiškus, jog Lietuvos Vyriausybė sutinka taikiai risti su lenkais ginčy klausimų kaip betarpiu su lenkais, taip ir Tautų Sąjungoj ir protestuoja prieš naują lenkų antpuolį ant Lietuvos. Drauge buvo atremtos ir visos neteisingosios žinios apie pramanytus Lietuvių siekimus.

Lietuvių Informacijų Biuras.

AMERIKOS LIETUVIAI SUDEDA VAINIKUS ANT KAPŲ GEORGE WASHINGTONO IR SAMUEL HARRIS'O.

Rugsėjo 14-17 dienose Washingtono buvo atvykę suvirs šimtas atstovų nuo įvairių Amerikos Lietuvių organizacijų, kad pakėlus protestą prieš lenkų veržimąsi į Lietuvos teritoriją

ir pagreitinus Lietuvos nepriklausomybės pripažinimą.

Šių atstovų posėdžiai buvo laikomi viešbutyje Washington. Tarp kitko pirmą dieną tapo nutarta atsilankyti ant Arlingtono kapinių ir nuo suvažiavusių vardo uždėti vainikai ant Samuelio Harris'o kapo, kaip žmogaus, žuvusio už Lietuvos laisvę.

Rugsėjo 16 dieną buvo padaryta pertrauka posėdžių ir visi buvusieji atstovai automobiliais nukeliavo ant garsiųjų Arlingtono kapinių. Čion jau buvo Lietuvių Filmų Bendrovės Atstovas p. Račiūnas, kursai yra nutraukęs ir krutamuosius paveikslus atsilankiusių prie kapo. Vienas iš atvykusių atstovų Amerikos armijos uniformoj sudėjo ant kapo vainiką.

Prie šios pagarbos išreiškimo buvo atsilankęs ir Lietuvos Atstovas Amerikoje Jonas Vileišis, kursai kelias žodžiai paminėjo apie Samuelio Harris'o nuopelnus prie Lietuvos nepriklausomybės apgynimo. Kun. Stankevičius anglų kalba pasakė kiek ilgesnę prakalbą, o kun. Vaičiūnas, kaip suvažiavimo pirminkas, kvietęs yra visų susirinkusių atiduoti amžiną garbę Samueliui Harris'ui, butent palinkus galvą pamąstyti apie jo nuopelnus mūsų tėvynei.

Čion pat buvo susirinkęs ir visas Samuelio Harris'o paminklui pastatyti aukų rinkimo komitetas su p. Venciuviene iš Baltijos žemės, kaip jo pirmininke. Šio komiteto atsišaukimas dėlei parinkimo aukų pastatymui ant jo kapo ant Arlingtono kapynių tinkamo paminklo jau yra tilpęs laikraščiuose. Visi susirinkusieji yra pagyrę sumanymą pastatyti tokį paminklą ir parvažiavę į savo kolonijas yra pažadėję parinkti šių aukų. Visas aukas reikia siųsti šio Komiteto vardu Lietuvos Atstovybės adresu: (Representative of Lithuania in America, 703 — 15th St., N. W. Washington, D. C.). Be to suvažiavimo atstovas yra pasiuntęs telegramą S. Harris'o motinai ir jo broliui Chicagoje.

Po šio atsilankymo visi atstovai važiavo į Mount Vernon, kad ir ant kapo George Washingtono, kaip paskelbusio Suvienytų Valstijų nepriklausomybę, sudėjęs vainiką nuo Amerikos lietuvių vardo. Jausmingą ir dailią prakalbą yra pasakęs kun. Paukštys, o Lietuvos Atstovas J. Vileišis, pabrėžęs George Washingtono nuopelnus prie didžiausios pasaulio demokratiškos respublikos sukurimo, prisiminė ir apie Lietuvos respubliką, kuri šiuo momentu laukia tos nepriklausomybės pripažinimo iš šios šalies.

Po šio atsilankymo visi atstovai grįžo vėl susirinkiman, kad užbaigus savo aprėžtus darbus.

Lietuvos Informacijų Biuras.

DĖLEI LIETUVOS INFORMACIJŲ BIURO ĮSTEIGIMO.

Lietuvos Informacijų Biuras (Lithuanian Information Bureau) yra įsteigtas prie Lietuvos Atstovybės Amerikoje. Svarbiausioju šio Biuro darbu yra teikti lietuvių ir anglų Amerikos spaudai įvairių žinių apie Lietuvą ir apie jos įvairių, kaip valdžios taip ir visuomenės įstaičių veikimą, o taipgi sekti

ir Amerikos lietuvių gyvenimas ir teikti apie jį žinių Lietuvos ir vietos lietuvių spaudai. Todel šiuomi prašoma visų Amerikos lietuvių organizacijų teikti šiam Biurui iš Amerikos lietuvių gyvenimo įvairių žinių, kurios būtų svarbūs spaudai patiekti.

Visokias žinias prašoma siųsti Lietuvos Informacijų Biuro vardu ir adresu: Lithuanian Information Bureau, 703 — 15th St., N. W., Washington, D. C. Lietuvos Informacijų Biuras.

KARUI PRASIDĖJUS.

Prasidėjus karui su lenkais, sujudo lietuvių kolonijos rinkti aukas Lietuvos respublikos apgimimui: perka bonų, renka aukas Lietuvos šauliams. Baltimore rugsėjo 26 dieną mass-mitinge parduota 26 dienų virš ant dviejų tukstančių ir surinkta aukų šauliams šimtas tukstančių aukšinių arba du tukstančiai doliarų.

Jaunų vyrų Draugija Brooklyne vakarieneje dėlei Vilniaus užėmimo parduota bonų ir surinkta aukų šauliams 411 doliarų.

Broliai lietuviai, tat gražus pavyzdys. Skubėkite su pagelba. Lietuvos Misija.

RUPINAS BUSIMAIS RINKIMAIS.

Tarp Amerikos lietuvių matytis didesnis susirinkimas dėlei Busimųj Amerikos Prezidento rinkimų. Tarp lietuvių yra daug balsuotojų ir kai kuriuose kolonijose lietuvių balsai, — o prie lietuvių žada prisidėti ir latviai, ir ukrainiečiai, dailinai žyda — gali nusverti rinkimų likimą. Kaip girdėti, yra susitvėręs "Amerikos lietuvių Prezidento rinkimams informacijų Komitetas", kursai nuo statomųjų kandidatų į Amerikos prezidentus norėtų išgauti tvirtą patikrinimo, kad šie kandidatai padarys gero Lietuvai, jeigu kursai iš jų būtų išrinktas Prezidentu, butent ar pripažins Lietuvos Respublikos nepriklausomybę ir t. t.

Lietuvos Informacijų Biuras.

VALSTYBINIO AMERIKOS LIETUVIŲ FONDO VISUOTINAS ĮSTEIGĖJŲ SUSIRINKIMAS.

Gautomis žiniomis, Valstybinio Fondo įsteigėjų susirinkimas yra šaukiamas New Yorkan ant Spalių 8-tos dienos, 10 v. iš ryto, Waldorf Astoria Hotelyje. Šio susirinkimo dienotvarkė yra šiaip nustatoma:

1. Susirinkimo atidarymas.
 2. Mandatų partikrinimas ir susirinkimo pirmininko ir sekretoriaus išrinkimas.
 3. Skaitymas ir priėmimas Valstybinio Fondo statuto.
 4. Vyriausiosios Valstybinio Fondo Valdybos narių rinkimai.
 5. Instrukcijos Vyr. Valdybos veikimui.
 6. Fondo Skyrių atstovų klausimai ir sumanymai.
- Visi skyriai, kuriuose įvyko Valstybinio Fondo įsteigėjų susirinkimai ir tapo išrinkti atstovais šin susirinkiman yra šiuomi kviečiami pributi. Kitų pakvietimų nebus.

Lietuvos Informacijų Biuras.

A.L.T.S. Reikalai.

PRISIŪSTOS AUKOS, "SANDARA" IR "MORGAGE" ISMOKEJIMUL.

ALTS. 6-tos kuopos, nariai: S. Bulota — \$3.00, P. Narijuskas — \$2.00, M. Vilčinskas — \$1.00; po 50c.; P. Jusukonis, P. Raudonaitis, Gabr. Sabaitis, Jon. Klimaitis — 25c. Viso \$7.75.

ALTS. 24-ta kuopa, iš savo išdo prisiuntė \$10.00.

ALTS. 64-tos kuopos nariai: Po \$1.00 — J. Vaitkunas, P. Šiaučius, M. Urba, J. Degutis, A. Kastieckis, A. Juškus ir F. Vaitiekunas. Viso \$7.00.

ZODIS PRIE AUKŲ.

Išsiuntinėjus kuopoms laiškus pabaigoje rugpiučio mėn. tuojaus gauta ir dar gaunama geri atbalsiai nuo kuopų; vienos renka iš narių aukas, kitos iš savo neturtingų išdų aukuoja sulig išgalės, dar kitos daro arba priima mano prašymą, kad kožnas narį užsidėtų liuosą mokesčių po 2 dol. išmokėjimui spaustuvės skolų. Pačios pirmosios dvi kuopos davė labai gražų pavyzdį visiems, o tai 31 kuopa iš Rockford, Ill., kuri dar yra jaunutė, vos vasario mėn. šiuos metus įsikurus, prisiuntė iš savo išdo \$10.00 pati pirmoji. Kita, 40 kuopa iš West Lynn, Mass.; šita taipgi jauna kuopa, balandžio mėn. atsinaujino, buvo kada pirmiausia pakrikus, dabar esant energingai valdybai, kuopa jau gerai stovi ir net \$25.00 galėjo prisiųsti "Sandarai" iš savo išdo.

Gal kam tas menku dalyku rodosi, bet tai yra mums labai branginti tie kurie pirmiausia gerą reikalingą darbą remia. Piršminėtos dvi kuopos, nors pačios dar silpnos, bet turi gana drąsos ir gerų norų paleisti savo bombas į mūsų "mortage". Jei taip paseks ir visos ar bent dauguma kuopų, tai be abejonės, šimt "Sandaros" skolos bus išbombarduotos. Kad neliks skolų, tąsų paliksime liusai, nevaržys mūsų senos skolos, turėsime daugiau spēkų dirbti kultūros darbus. Negalima užlytėti nepaminėjus ir 24 kuopos, iš Montello, Mass. Šioji gerb. kuopa yra gana sunkiose aplinkybėse. Tautinės spēkos Montello dabar yra apsilpę: ten gyvuoja balsevizmas ir klerikalizmas. Vienok sandariečiai sugebė atsilaikyti. Pereitą pavasarį, man ten atsilankius, jie sudėjo Sandarai \$1-27.00 dabar vėl iš kuopos išdo prisiuntė \$10.00. Valio, Montello sandariečiai! nenusiminkite, jūsų ateitis eina giedryn. Persirs "izmai" ir prasibraivę ateis į mūsų pulką drauge dirbti naudai savo tėvynės Lietuvos ir žmonijos labui. Gražūs atbalsiai ateina ir iš kitų kuopų. Ve iš Worcester, Mass. 16 kuopa sukruto darbuotis, "Sandara" platininti Worcesteryste ir agitacija vartyti, kviečia gerb. Dr. Šliupą su prakalboms, nori sujunginti Worcesterio lietuvius prie tautiško supratimo. Nors ta kolonija jau pasižymėjusi yra su Lietuvos Laisvės Bonų kvotos išpirkimu, bet ten buvo silpna Sandaros kuopa. Dabar prisirašo veiklesni vyrukai ir tikimės, kad sekantios žiemos sezono pasirodys, ką gali Worcesterio sandariečiai.

M. J. DAMIJONAITIS,
A. L. T. S. Admin. ir Sekr.

IS A.L.T.S. veikimo

WORCESTER, MASS.
IS Sandariečių Veikimo.

Pereitą nedėdienį, rugsėjo 19-tą d., 1920 m. vietos A. L. T. S. 16-ta kuopa laikė mėnesinį susirinkimą L. D. D. Drg. "Aušrelės" kambaryje, 45 Millbury gat. Susirinkimas atidarytas 10:30 v. r. Prasiđėjus svarstymams, perskaitytas protokolas, kuris vienbalsiai priimtas. Toliaus sekė raportai komisijų darbuotės. 1-mą raportą išdavė V. M. Č. kas-link kalbėtojo, kuris buvo nutarta pakviesti, t. y. Dr. J. Šliupas, bet gautas atsakymas, kad Dr. J. Šliupas negalės atvykti.

Taipgi išduotas raportas iš veikiančio komiteto darbuotės, kurį išdavė, V.M.Č., tapo priimtas. Poto pirmininkas L. Jablonskis praneša, kad reikia papildyti valdybos statutas, t. y. išrinkti vice - pirm. Vienbalsiai tapo išrinktas V. M. Č. Prieš tai prie naujų dalykų: t. y. busiančio veikimo žiemos sezono. Tame dalyke kalba V. M. Č. ir praneša susirinkimui, kad jeigu susirinkimas sutiktų pavesti tą darbą veikiančiam komitetui, tad veikiantis komitetas išdirbtų visus planus tam veikimui, ir kitame susirinkime įteiktų susirinkimui juos peržiūrėti. Šiam pranešimui sutikta ir nutarta atiduoti veik. komitetui darbuotis tais reikalais. Poto buvo pakeltas klausimas, kas link suinaikinimo "Sandaros" vadinašos skolos, apie kurią "Sandaros" No. 31 tilpo atsišaukimas 7-tos kp. iš So. Boston, Mass., į kitas visas kuopas Suv. Valstijoje, Amerikoje. Musų 16-ta kuopa nutarė prisidėti su paskirta tam tikra kvota, t. y. kiekvienas naris turės užmokėti ekstra mokesčių \$3.00 iki naujų metų. Taipgi, nutarė pradėti organizatyvišką narių vajų. Tam išrinktas vietos kolonijoje organizatorius F. Skliutas, kuris darbuosis organizavime naujų narių, ir tuo pačiu laiku užrašinėš žėmonėms laikraštį "Sandarą". Poto buvo kalbėta kas-link nominavimo kandidatų į naują Centro valdybą. Susirinkimą uždarė 12:30 po pietų pirm. L. Jablonskis.

PASTABA: Worcesteryste Sandaros 16-ta kp. atgijo, ir tikimės susilaukti gyvennio veikimo tarpe vietos lietuvių. Čia yra plati dirva Sandaros organizacijai, ypač šiandieniniame mūsų tautiško atgijimo gyvenime. Taigi visi draugai stokime į darbą, — į kultūros ir apšvietimo darbą, o tuomi prigėlbėsimė darbo žėmonėms nusikratyti vergiją, kaip politinę, taip dvasinę.

Meškutis.

CLEVELAND, OHIO.
IS Laikyto Susirinkimo A. L. T. S. 19 kp. 19 Rugsėjo.

Laiškai, kurie skaityti, tapo priimti, kaip skaityti. Naujų prisirašė: K. S. Karpavičius, F. Baranauskas, And. Lapinskas, Vinc. Mockevičius, Jonas Barkevičius ir Iz. Samas, viso šeši. Iš komisijų pasirodė, kad rengiama pasilinksmimo vakaras prieš adventą, tą visi nariai užgyrė. Išrinkta vietoj buvusių raštininkų (kurie dabar jau Lietuvoje) R. Kruopio ir L. Apšėgos — J. P. Garmus ir V. K. Yurgilas iki galo 1920 metų.

Raportas išduotas iš buvusio vakaro balandžio 17, 1920 — pasirodė, kad atliko gryno gelno \$15.64. Paaiškėjus iš skaityto laiško nuo p. M. J. Damijonaičio, kad buvo neiškumas iš prisiųstų pinigų nuo minėto vakaro, palikta dabartiniam raštininkui pranešti administratoriui, kad būtų pataisyta — vietoj \$2.69 — \$15.64, atskaičius visas lėšas, kuri kaip auka "Sandarai" visa sumą pasiūta \$25.00, Sandarai bilą \$9.36 už spaudos darbą. Sekantis 18 kp. susirinkimas bus reguliariai spalio 10 d.,

Goodrich kambariuose, 1420 E. 31 gatvės.

Pirmininkas J. Brazauskas ragino, kad visi nariai užsimokėtų iki Naujų Metų mėnesinę mokesčių, nes Sandarai yra reikalingi pinigai.

Užrašų rašt. V. K. Yurgilas.

NORWOOD, MASS.

15 dieną rugsėjo A. L. T. Sand. 33 kp. turėjo ekstrą susirinkimą nominavimui Centro Valdybos ir apkalbėjimui Sandaros finansinio stovio. Buvo nominuota Centr. Valdyba, potam nariai ėmėsi svarstyti savo partijos finansinį stovį. Sumanyta ir vienbalsiai nutarta kožnam nariui dėti po 2 dol. Šiame susirinkime sudėta 20 dol., o nebuvo susirinkime iš tų valdyba išskolektuos. Bet mus kuopos nariai tikisi, kad ir kitos kuopos tą patį padarys.

J. Peža.

NEWARK, N. J. Washington'o Pasiuntinys Pasmerkia Sandarą.

Dabar laikai nepastovūs, ekstremistai visur darbuojasi; pas lietuvius jų taipgi nestoka.

"Sandaroje" tilpo garsusis New Jersey valstijos tautininkų atsišaukimas su sekretoriaus pastaba. Tas tuliems tautininkams (tik iš vardo tautininkai) labai nepatiko.

Rugsėjo 20d. L. Valstybės Fondo rėmėjų skyrius suaukė viešą susirinkimą apkalbėjimui L. V. F. reikalų ir narių gavimui. Susirinkimo vedėjas p. Vl. Lazdynas praneša, kad bus svarstyta L. V. F. reikalai. Bet ėion priešakyje sėdintis p. J. V. Liutkauskas kaž-ką jam pataria. Pirmininkas jau aiškina, kad N. J. valstijos Tautinė Taryba išduos raportą iš savo kelionės į Washington'ą.

Užima vietą ant estrados p. V. Ambrozevičia, vietinis sandarieitis, ir papasakoja, kaip lankėsi, kaip matė sekretorių Colby, kokius didelius darbus atliko ir t. t. Ant galo papriežė, kad tie špitolninkai "Sandaroje" nepagyry jų darbą, bet kritikavo. Pasmerkė "Sandarą", o "Sandaros" sekretoriui prisegė špitolninko titulą po keletą kartų, kam jis drįso kritikuoti tokius didelius žėmones, ypač p. Ambrozevičių. Pirštu rodydamas į sėdintį žmogų, sako: "štai "Sandaros" reporteris, tegul rašo į "Sandarą"!"

Toliaus nupiešė savo asmeniškų jausmus — pasakojo, kaip negalėjo aprimti, pasirodžius spaudoje lenkų šmeižimams ant lietuvių, negalėjo naktį miegoti. Reikia kas nors daryti. Sušaukė N. J. Tarybą, išsirinke save į atstovus, nuvažiavo į Washington'ą ir dabar Lietuva jau laisva, ir jis gali ramiai miegoti. Tik tas užganėdinimas ir suraminikas savo jausmų lietuvių visuomenei lėšavo \$200. Prašė aukų, sumesta \$9.00.

P-as V. Ambrozevičia yra geras žmogus, didelis veikėjas, už Lietuvos laisvę narsiai kovoją, jojo vardu anglių vietinėje spaudoje kas savaitė telpa pranešimai, dabar net lenkai pradėjo grumoti jam. Tik gaila, kad jau carų laikai praėjo, ir jie nebegrįš. Sandariečiai žėmonės pasilieka sau teisę kritikuoti bei girti, taip kaip jiems dalykai atrodo.

Toliaus kalbėjo p. J. Krališkauškas ir rimtai dalykus perstatė.

Ant galo kalbėjo p. J. V. Liutkauskas, plačiai nupiešė politikos bėgį, skaitė išskarpas iš anglių laikraščių, lenkų melus platinančių. Patėmijo F. H. Simmonds' o raštus "New York Tribune", rugsėjo 19 d., kur lietuviai negeroj šėviesoje perstatomi, ragino protestuoti. Išnešta protesto rezoliucija.

"Sandaros" Reporteris.

ATSKAITA.

A. L. T. Sandaros Conn. Apskričio Išvažiavimo 29 d. rugpj. Indian Grove, New Haven, Conn.

Iplaukos buvo sekančios:

Įžangos į daržą už šokių tikietus	\$86.25
Už gėrimus ir užkandžius	508.80
Viso įplaukų	595.05

Išmokėta: už parką	23.25
Muzikantams	17.00
Už spaudos darbą	36.78
Kalbėtojo kelionės lėšos ..	13.84
Už gėrimus ir užkandžius	242.92
Darbininkams apmokėta, kurie dirbo prie pardavinėjimo gėrimų, gaspadoriams už sugaištį nuo darbo ir smulkesnės išlaidos	61.26
Viso* kartu išmokėta	395.05
Pelno paliko apskričiai	\$200.00

Visiems atsilankiusiems į šį išvažiavimą tariame širdingai ačiū, už parėmimą šios prakilnios organizacijos A.L. T. Sandaros.

Tariame ypač širdingą ačiū "Spindulio" chorui, Brigdeport, Conn., už žavėjantis daineles, kurias padainavo šiame išvažiavime.

Rengimo komisija:

A. Gudžianas,
S. Bujanauskas,
M. J. Vokietaitis.

SUSIRINKIMAI.

WORCESTER, MASS.

A. L. T. Sandaros 16 kp. įvyks mėnesinis susirinkimas ateinančių nedėdienį, 3 dieną spalio (October), 10 val. ryte, "Aušrelės" kambariuose, 45 Millbury St. Visi nariai malonėkite atsilankyti ir kiekvieną atvesti po naują narį ir prirašyti prie A.L. T. Sandaros organizacijos.

Visi lietuviai, kurie trokšta savo tautai kuoplačiausios liuosybės, te priguli prie A. L. T. Sandaros.

K. Budinavičius.

WILKES BARRE, PA.

55 A. L. T. Sandaros kuopos draugų atydai.

Sekantis susirinkimas bus laikytas 6 spalio, 7:30 vakare, J. Gylio svetainėje, 326 Hazle Av. Draugai, malonėkite pributi visi, yra svarbių reikalų aptarti.

K. Demikis.

PATERSON, N. J.

Pranešimas.

A. L. T. Sandaros 38 kp. susirinkimas bus 4 spalio-Oct., 1920, 8-tą valandą vakare, 62 Lafayette ir Samor gatvių, Paterson N. J., (naujoj vietoj) Sandariečių kambaryje. Visi nariai malonėkite ant šio susirinkimo atsilankyti, nes daug turim svarbių dalykų apkalbėti.

Sekr. P. Bilianas.

NAUGATUCK, CONN.

Germiasi sandariečiai ir sandarieitės! A. L. T. Sandaros 57-tos kuopos susirinkimas bus 3 spalio, 4 valandą po pietų. Meldžiu atsilankyti visiems į minėtą susirinkimą, nes bus labai svarbių reikalų. Jus išgirsit nuo apskričio atstovų, ką jie naujo turės pasakyti visiems. Butų malonu, kad kožnas bevienas galėtų atvesti nors po vieną naują narį. Katrie nesat užsimokėję iki Naujų Metų, meldžiu ateit ir užsimokėt mėnesines mokes蒂斯.

Žinoma, kad laikraščio negali uždėk leisti. Ir butų gerai, kad mes galėtume pradėti koki nors veikalą veikti. Susirinkimas bus Lietuvių svetainėje, Linden Parke, Naugatuck, Conn.

Rašt. F. Vilkas.

Ar Gerai Lietuvoj?

(Rašo Kastantas Norkus, Specialis "Sandaros" Korespondentas).

Vos pribuvau į Kauną rugpiučio 15 dieną ir jau radau laiškų iš Amerikos nuo savo draugų ir pažįstamų, klausiant, "ar gerai Lietuvoje", ir jei "gerai", tat ir jie parvažiuosią.

Taip, žmogui, kuris supranta Lietuvos žėmonių pergyventus vargus ir laimėtas kovas del savo pasiluosavimo iš monarchų vergijos, tam Lietuvoje yra gerai, bet tiems, kurie neįstengia apvertinti Lietuvos piliečių džiaugsmo del iškovotos laisvės ir tiems, kurie neįsivaidsina gyvenimo skirtingo, kuris yra tarpe pradžios neprigulmybės kurimo ir gyvenimo ir tarpe dabartinio pusėtinai tvirto savystovio Lietuvos visuomenės ir asmens gyvenimo — tam Lietuvoje "nesmagu" ir toki atvykę iš Amerikos rengiasi atgal vykoti gyvenimo bangas.

ką sako pagyvenusieji Lietuvoje Amerikiečiai.

Nesmagumą Lietuvoje pirmiausia suranda tie, kurie per daug įsismagina į puikų lietuvišką aių ir degtinę, o paskui sutinka nemalonumų, galvoje kipštai kazoką šoka...

Bet žėmonės, kurie nori ramaus, dorą, draugiško gyvenimo — tie džiaugiasi, kad sugrįžo Lietuvoje.

Adv. Bradčulis iš Chicago jau keli mėnesiai gyvena Lietuvoje. Užklausia, kaip patinka. Jis pasakoja:

— Brolyti, jaučiuosi lyg 18 metų amžiaus esąs. Amerikoje neišsimiegodavau per 10 valandų, o ėia 4-5 valandas pramogęs nenori miego ir tekanti saulutė visuomet vilioja išeiti į gamtą, paklausyt paukštelių ėiulbėjimo, pakvėpuot tyru, kaip aromatas, Lietuvos oru. Amerikoje neturėdavau apetito, atsiवेžiaus savo dėžę su maistais, kuriuos kasdien rydavau, bet Lietuvoje tos dėžės dar neatidariau. Apetitą turiu vilkišką—visi produktai pigūs, puikus, tiesiog nuo grįžčiau skurst į Ameriką.

Dauguma sako tą patį, kaip ir p. Bradčulis, ir taip yra tiesa.

Prekyba ir Pramonė.

Šį dalyką šiūom tarpu neaprašysiu, o vien tik pažymiu, kad planingai ir rimtai pastatyta Lietuvos prekyba ir pramonė duos Lietuvos žėmonėms visus gyvenimo patogumus ir išpuoš salį.

Rugpiučio 17, buvau visos Lietuvos Kooperacijų atstovų susivažiavime Kauno Liaudies namuose, kur dalyvavo keliasdešimt atstovų, perdirbo ir prirtvintino Lietuvos Kooperacijos Bendrovių Sąjungos įstatus, sutvarkė darbo pleną, darė pranešimus iš nuveiktų darbų. Malonu, kuomet iš visų Lietuvos dailių susirinkę kooperatoriai taiso kelius Lietuvoje, kuriais visi darbo žėmonės gali suėiti į laimės gyvenimą. Daroma planas užmegsti ryšius su Ameri-ka eksporto - importo ir bankiniai reikalais.

Plačiai veikia Lietuvos Atstatymo Bendrovės skyrius ir jo pagalba organizuotos dirbtuvės "Nemunas", "Ringuva", etc. Finansines operacijas atlieka Prekybos ir pramonės, Ukio Bankas ir kiti.

Apie kooperacijų ir bendrovių veikimą ir dirvą joms (ypač audinių, plytynčių, baldų dirbtuvėms) parašysiu vėliaus, kuomet tai Lietuvoje visopušiškai ištirsiu. Tik tiek pastebiu,

kad amatninkai, profesionalai, pinigingi ir nesibijanti darbo žėmonės vaziuokite Lietuvoje, o vietos yra visiems.

"Pažiūrėsiu, Kaip Sutiks."

Kai-kurie Amerikos lietuviai rengdamiesi grįžti Lietuvoje kalba:

— Pažiūrėsiu, kaip ten jie mane sutiks.

Ypatingo sutikimo nereikia laukti. Amerikos lietuvius atvažiudamas Lietuvoje grįžta namon.

Parvažiavai ir eini prie stalo, prie kurio sėdi visa Lietuvos šeimyna, ir sakyk jiems:

— Pasislinkite broliai, ir aš parvažiavau namon iš svetimosios, kurion žiaurus likimas mane buvo išstumęs.

Sutikimu Lietuvoje gali buti nepatenkinti tie, kurie Lietuvos lovoje nori saldžiai išsimiegoti, bet nepasitęgė tą lovą išanksto pasikloti.

Dauguma amerikoniškų nenoramų Lietuvoje pamato dalykų stovį ir aprimta, gėdjaisi, kad Amerikoje budami jie per nežinę trugdė Lietuvos neprigulmybės darbus. Net nesukalbanciausis žėmonės ėia tampa tolerantiškais. Sako, p. Stilsonas ėia visai atsimainęs.

Aleksa ir Kapsukas.

Kuomet aš redagavau "Sandarą", tat nekuriu draugai man išmetinėjo, kad permažai rašau apie Kapsuką, kaip apie numirusį žmogų. Reikia pažymėti, kad p. Kapsukas - Mickevičius ir Aleksa - Angarietis nekuomet nebuvo numirę ir nebuvo nužudyti, bet jie varo savo darbą Baltgudijoje ir Rusijoje. Lietuvių tarpe jie beveik visai neturi pritarėjų.

Dauguma Kauniečių Išvažiavo Vilniun.

Rugpiučio mėnesyje dauguma Kauno lietuvių išvažiavo į Vilnių, kad ten sutvarkyti ir suorganizuoti Lietuvos valdzios ir visuomenės įstaigas. Lenkai baisiausiai sunaikino Vilnių vagainiai ir plėšimais, o rusai išsiskraustydami taipgi sekė lenkų pėdomis. Dabar Vilnius jau lietuviškas, tik gyventojai labai suvarginti. Gabenama daug maisto Vilniun iš Kauno.

Lietuvių Kalba Kaune.

Visose valdzios įstaigose oficiali kalba yra lietuviška, kaip ir turėtų but visoj Lietuvoje. Bet jei prie Lietuvos valdininko kreipiasi žmogus nemokantis lietuvių kalbos, valdininkas kalba ta kalba, kuria kreipiantysai žmogus kalba. Visi jauni valdininkai ir kariškiai gatvėse, krautuovėse, restauracijose kalba vien lietuviškai. Tik senieji kartais lenkiškai ar rusiškai, del senoviško fasono palaikymo, pasikalba.

Kuomet lietuvės kaimietės mergaitės, baigusios universitetus ar kelias gimnazijos klėsas, atvykdavo į Kauną ir gavę valdzios įstaigose darbą visur kalbėjo lietuviškai, tat sulenkėję miesčionkaitės tyčiodavosi iš tų lietuvių. Bet miesčionkaitės pamatė, kad Lietuvos valdžia netik pasilaiko, bet kas-kart stiprėja ir pagerinimus gyventojams duoda, kad panelės lietuviškai turi daugybės draugų karškių ir civilių, kad jos turi suėjimus ir pasilinksminimus — susirupina ir labai nenoromis pradeda mokintis užmirštą savo motinos kalbą — lietuvių kalbą. Netik sulenkėję lietuvių, bet ir kiekviena inteligentiškai ištirsiu. Tik tiek pastebiu,

(Pabaiga ant 3 pusl.)

Saulei Nusileidus

Žemaičių Antanas

(IŠ KNYGNEŠIO UZRAŠŲ).

(Tąsa).

Jaunasai knynešys buvo jauniausiu iš viso burio ir per rubežių ėjo dar pirmu kart. Iki tol Augustas skleidė po Žemaitiją pergabentą spaudą, dabar, sulaukęs dvidešimt metų amžiaus ir jauzdamasis gana jau fiziškai stiprus, nepaisant rubežiaus pavoju nė mylinčių jį tėvų atkalbinėjimo, pats ryžosi nešti spaudą per rubežių.

Jauna energija, užsidedusi noru dirbti, tamprinosi prieš viską verždamasi tėvynės darban.

Tėvas, matydamas neperkaltėsių vaikino, palaimindamas jį tarė:

— Sunau, nuo Lietuvos darbo tave draudžiame, tik nuo nelaimės, kurią prijačia musų širdis. Maskolių žiaurumai ant rubežiaus ir kasdieninės kratos po kaimus man tarytum kužda ausin apie prisartinantį pavoju. Gali but po nakčiai sulauksime tavęs kada atšalusio, ar sumitą ištrems Sibirai, kur ir į kapą lydint negalėsime tavęs nė apverkt.

— Tėve — teisinose sunus, — ne del jusų ir savo nelaimės tai darau: prie to mane šaukia pareigai. Antra vertus, bene pirmas ar paskutinis, jei ir žučiau. Bet jei visi imtų teisinties daleistina nelaime, kas tada būtų? Jei nebūtų gana atsivusių tam ir panašiam tėvynės darbiui, tai kasžin, ar beturėtume laimę šiandien besivadinti lietuviais? Kas gi, ant galo, žmogus kaipo vienutė? Žmogus čia pergyvena valandėlę ir vėl traukiasi iš gyveneno. Bet tauta lieka, tauta gyvena. Ji pergyvena gentkarčių gentkarčias ir nesėsta, koliai jos žmonės energingai ir vikrus darbe. Tik tinginių ir nusmekėlių tautos miršta. Tėve, juk mes neesam vieni iš tųjų?...

Tėvas pakenkė galvą, patvirtindamas sunaus žodžius ir apkabinęs jį bučiuodamas tarė:

— Matau aš, vaike, kad tu veržiesi iš mano glėbio ir vienas jau nori eiti gyvenimo vieškeliu. Tat telaimina tave dangus visuose tavo gyvenimo žygiuose, aš tave laiminu.

Palaimintas tėvo jaunaisai knygnešys, su didele našta ant pečių ir kupinas vilties gerų pasekmių naujame tautystės žygyje, atsidurė šią nakt su buriu prie vokiečių rusų rubežiaus.

Besikalbant vyrams gryžo vadai.

Augustui buvo skirta liktiesi Tadeušo vedamam buryje, ir kaipo jauniausiam, įsakytą sekti paskui vadą.

Buriai ėjo reikalingam atstume vienas nuo kito ir jau peržengė ryba.

Nuo rybos, Didžiosios Lietuvos pusėje, ėjo baras plyno lauko; tik kur nekur, tartum išnetyčių pamestas, stovėjo čia vėjų daužomas kupstas kaklynų ar gulėjo paklięs iš žemės nepasijudinantis akmuo. Bet toliaus, už plyno lauko, ošė plati aglynų ir pušynų giria.

Vadas su buriu, sekdamis taką, baigė jau plynią ir lindo girion, kad sekantys vadą Augustas pasilekęs pakuždom tarė jam ausin:

— Tadeušai, ar Tamista jauti? man rodos, kad mus kaž kas seka.

— Tylėk! — draudžiančiai pramurmėjo vadas ir sekė tankios girios takais dar labiaus ištempęs ausis ir akis, kad ką nugirsti ar patėmyti pro švilpimą po plynias vėjo ir ošimą liguojančio miško. Bet nieko nepasisėkė užtėmyti. Budamas įsitikinęs, kad arti šio tako negali būti kareivis, nenorėjo daleisti, kad kas juos sektų. Bet jaunaisai knygnešys, už valandėlės, dar neramiau šuktelėjo:

— Tadeušai, mus lenkia kažkas už akių!

Vadas kruptelėjo, sulaukdamas kvapą ir atsigrįžęs apžvelgė paskui sekantį burių, jau daleisdamas, kad jaunaisai, kai-

po turis budresnius nervus, gal girdi ką, ir suretindamas žingsnius užklausė pakuždom:

— Iškatros pusės girdi?

— Iš kairės, — atsakė.

Vado krutinė pradėjo plakti dideliais ypais, ir jis, greitai žengdamas, pasuko po dešinei, kaip tuo syk kelios dešimtys žingsnių atstu, kažkas trakstelėjo ir žlugo iš viso augumo ant žemės, matyt pasipynė kojos, ką nugirdo visi. Dabar jau nebuvo abejonės, kad juos seka kareivis, ir jie pasileido bėgti. Nuo bėgimo kojų dunėjimas pasididino, ir pergriuvęs prie žemės kareivis ant tikro nugirdo, kad čia eita. Mat, bekiutant jam po medžių, pro vėjo švilpimą nusidavė lig keno žingsniai, bet negalėdamas niekaip perprasti, ar ne vėjas jį apgauna, bėgo tenlink persitiktinti, kad nė nepajuto, kad visai jau užbėgo einančius. Tik pasipynusios kojos jį permetė ant žemės, ir įsipainiojęs į žagarus — negalėdamas umai pašokti, nė sugriebti kažkur nulėkusio šautuvo, pradėjo rėkti visa gerklė, kad tomi priešaukus kitą kareivį pagalbon: "Derži! derži! derži!"

Pagalios šiaip-taip atsiruošęs ir susiradęs šautuvą pradėjo šaudyti oran, keldamas į talką stovyklos kareivius.

Iššovus tris sykius, pasileido raiteliai visom pusėm, bėgdami link šuvių, kuriuos kartojo giriomis besivejanti knygnešius pėstininkai — rubežiaus sargai.

Ant nuolatinio šaudymo ir iš kitų stovyklų pasileido raiteliai, vėl šaudydami, jieškodami nurodymų — bėgo ant šuvių gando ir pėstininkų nuolatinio riksmo "derži!" ir paleistų šunų jieškojimui numestų nešmenų, skalijimo.

Raitelių arklį konopų tatėjimas, visom pusėm šaudymas, riksmas "derži!" ir skalijimas šunų — visa tai, susilieję kruvon, darė toki triukšmą, rodėsi, kad keplios durys išlužo.

Pasipylus raiteliams iš kitų stovyklų, dabar tapo apsuptas ir antras burys. Tik Jurgaitis su savo buriu buvo jau persigavęs upę Alšę ir tuomi jam buvo lengviaus. Tadeušas su savo buriu, kaipo pirmas užkluptas, turėjo pasukti į šalį ir dar nespėjo patvinsią upę dasiekti. Vienok mitrus vadas, sumetęs vingį, kad palikus besivejantį kareivį, dabar skubiai grįžo į talką, kad spėti persigauti upę pirm užeisiant didesniai pavojui.

Burys buvo jau visai prie tilto, kada sudundėjo tilto grindys nuo užjojusių jį kareivių, kurių vienam oficerius įsakė daboti tiltą, o pats su likusiais greitai nuėjo triukšmo pusėn. Ir laimė dar, kad jie nesunitimo ant tilto. Tada visas burys susyk butų atsiduręs kareivių glėbyje.

Vyrai, stovėdami už krumelio tik keilolika žingsnių nuo tilto, praleido kareivius ir pasipurtė nuo šūrupulio per plauką išlikę nuo nelaimės. Bet su pastojimu tilto veik nebliko vilties persigauti per upę su naštom, o čia paleisti šunis, jei ir pasislėptum kur, visvien suras. Pasiklausę valandėlę, ar neselina kas prie jų, vyrai pasitraukė palengva tolyn nuo tilto ir pakuždom dabar tarėsi, kas beveikti.

Paleisti šunis pasigavo antrojo burio, Jurgaičio vedamo, pėdas ir skalijo kiton pusėn, kur link guli ir medžiotojai.

— Vyrai, — pakuždom tarė vadas į burių, — dabar bukite pasirėngę bile valandą perpjauti nešmenių virves ir metus juos gelbėtis tik patiems, kaip kam parankiaus. Tik tu, Augustai — atsikreipęs į jaunąjį knygnešį — neatsiliksi nuo manęs. Bet kol kas — dadurė — sekkite paskui visi, aš stengsiuose, kiek galiu. Nuo čia nepertoli yra lieptelis per upę, tat skubjims į jį. Nors, beabėjo, jis jau apsemtas vanden, bet vis juomi bus lengviaus per upę persigauti, nek brasta.

— Aš jau skirsiuose nuo jus, Tadeušai ir vesiu pats save — atsiliėpė lydėjusis burių senas jau rubežiaus vilkas - Petras. — Ir aš su tavim. Dviem bus jaukiaus, — atsiliėpė kitas, jo draugas.

(Dar ne viskas).

HUDSONO ĮDAUBOS KOMPANIJA

(Iš H. Gordon'o Selfridge "The Romance of Commerce")

(Tąsa).

Per šimtą metų Kompanija pasitenkino užlaikymu stočių, kurios buvo tvirtovėmis ir apsigynimo vietomis, tiktai pakraščiuose Hudsono įdaubos. Nebuvo progos išsvėrėti gilyn į šalį, nesa Amerindai atnešdavo savo metinę pagautį šitoms vietoms išmainymui ant stebėtinų parduvinų baltojo žmogaus. Kompanija buvo guviu verteiva, kaip ir jos šarvaskydis — Pro Pelle Cuttm 1) — reišė, tačiau ji niekados nepamiršo didžiojo principo teisau priklavimo, ir Amerindai veikiai išmoko įtikėti jos agentams pilningai.

Kaip tiktai ledas ant upių nutirpdavo, Amerindai keliojo į stotis; Liepos mėn. ar pradžioje rugpjūčio budavo pats pirklybmetis. Skuros supirktus, laivas prikrautas, ir atgal namon plaukė. Spalių mėnesyje jis paprastai atplaukdavo į Thames upę, ir žinant, koki maži budavo laivai ir kiek sunkenybių kelionėje, stebėties reikia, kaip maža budavo prakšties. Tačiau skuros atėjus į Londoną, Kompanijos darbas tik dalinai buvo atliktas, nesa dar reikėdavo jas parduoti. Jeigu turgus buvo neprielankus, pardavimą atidėdavo, ir galima lengviai įsivaizdinti klištis, kurias guvys skurų pirkėjai Europos parisdavo po kojų pardavėjams. Pardavinėdavo iš licitacijos, ir toji sistema taip įsiveipatavo tais ankstyvais laikais, kad ji nesiliauja pagarsėjusiuose visame sviete pardavinėjimuose ruonių skurų ir kitokių kailių, laikomuose Londone duryk į metus.

Šitos senos licitacijos vienok mažiaus buvo prozaiškos negu šiandieninės, ką atrodo pokylis, kurį Kompanija skaitė išmintinga esant iškelti busimiems pirkėjams. Mes Skaitome, kad 1681 m. "tapo komitetas paskirtas parupinti tris tuzinus bonkų hispaniškojo vyno ir tris tuzinus bonkų raudono prancuziškojo vyno, kad duota būtų pirkėjams turguje. Pietus taipgi budavo užsakomi "Steelyarde" ir susidėdavo iš geros lėkštės žuvies, veršienos šlaunies, dviejų viščiųų ir keturių ančių."

Šitos skaitlinės daigtų išsiunčiamų pirklybon, pelnai ir pokylis — mums tai vis labai mažais dalykais išrodo, bet Kompanija buvo jauna. Vienok pirmoji užrašytoji dividenda — 50% — buvo paskelbta 1684 m.; paskui atėjo kita į jį panešinti 1688 m.; 1689 m. dividenda atnešė 25%, o 1890 m. pelnas taip buvo stebėtinai, kad buvo nutarta patrigubinti apyvartos kapitalą. Štai kodėl:

1) Kompanija turi savoj krautuvėje vertybės maž-daug tiek, kiek turėjo pradžioje (L-10.500).

2) Faktoriijos Fort Nelson ir New Severn eina didyn pirklyboje, ir šmet laukiama pelno L20.000 bebrais.

3) Faktoriijos turi daug vertybės.

4) Nuostolių Prancuzų grąšins už nuoskaudą ant L100.000.

Dividenda 25% potam buvo paskelbta, kuri lyginosi 75% nuo pradinio kapitalo. Mes galime manyti, kad tie stropus ir taupūs seni pirkcliai gerai išmanė savo biznį, ir kad jie neperžengė atvangumo ribų paskelbdami milžinišką dividendą tebesitikėdami realizuoti nuostolius, padarytus tuomet nedraugingos šalies, Prancuzijos. Vienok šiandien Tribunalas pažiuorėtų į tokį

1) Už kailį-skurą.

darbą lyg į viščiųų skaitymą pirma negu višta išperėti paspėjo.

Karalius Vilimas III buvo vienas iš akcionerių, ir kada skelbiama buvo šitoji didelė dividenda, jis tik-ką buvo pargrįžęs iš pergalingos kampanijos Airijoje. Deputacija, perduodama jo pelnų dalį, štai ką jam pasakė:

"Jūsų majestatis lojaliausieji ir nuolankiausieji pavaldiniai Sveikina Jūsų Majestatis laimingą sugrįžimą čionai su garbe ir palaima. Ir mes kasdien melđžiamėsi dangun (kad Dievas stebukilingai apsaugotų Jūsų karališkąją ypata), kad visuose savo apsiėmimuose Jūsų Majestatis butum pergalingas kaip Caesaris, taip mylimas kaip Titus, ir (povisam) ilgai ir garbingai valdytum ir ramiai mirtum kaip Augustas.

"Prie šitos progos mes trokštame labai nužemintai įteikti Jūsų Mejestatei 225 gvinėjų nuo 300 svarų akcijų Hudsono įdaubos Kompanijos, kurią teisėtai perduodami Jūsų Mejestatei. Ir nors mes labiaus nukentėjome negu kita kokia Kompanija nuo šitų bendrų žmonių neprietelių, Prancuzų, bet kada Jūsų Mejestatis teisus ginklai bus suteikę romą visai krikščionybei, tai ir mes dalyvaujame anose didelėse ladbarybėse, ir neabejojame, kad dažnai ateisime su šituomi aukso vaisiumi musų rankose, po laimingą įtaką Jūsų Mejestatis maloningos protekijos kaip mums taip visoms musų įstajoms."

Nėra abejonės, kad Princas Ruperto gubernatoriavimas Kompanijos, ir buvimas tarp akcionierių įtekmingų žmonių prie karaliaus dvaro, gelbėjo jai begalo daug jos ankstybose dienos, kada valdžios protekija ženkliu tiek daug hazardiniems apsiėmimams, kuriu buvo šitasai.

Anuose laikuose tituluotosios kijasės nepraleido pasipynusios progos, bet prisidėdavo prie komercialių avanturų ir visa savo įtaka didindavo jų pasisekimą. Todėl didelis buvo nuostolis Kompanijai, kada Princas Rupertas numirė lapkirtyje 1682 m., ir ilgi bei rimti buvo pasitarimai, kas bus jo įpėdinis. Nors Jokubas, Yorko kunigaikštis, buvo nepopuliarus haudyje, jis turėjo mikią galvą del biznio ir mėjo jį. Todėl jį aprinko gubernatoriui sausyje, 1683 m., kurią pareigą jis apsiėmė eiti be dvejvojimo, ir ėjo gašniam, iki jis tapo karaliumi mirstant Čarliui trymis metais vėliaus; ir smagu skaityti, kad Kompanija labai pasipelnė iš jo protingos administracijos.

Jokubui pasitraukus, jo numylėtinis Lordas Churchill, vėliaus Kunigaikštis Marlborough, buvo paskirtas tom vieton, ir tojo pastangos ir gabumai rodo taip buvo dideli kaip ir jo kunigaikštiški priešpėdinių. Jis gubernatoriavo per septynerius metus įkyraus Anglijos laiko, kur jis pamiršo savo draugą Jokubą ir masino Oranzėjos Vilimą, pasidaryti karaliumi Jokubo vietoje. Jis panaudojo savo įtaką Kompanijos labui kada ir kur galėdamas, ir tapo apdovnotas už tas visas tarnystas rupestinaga Kompanijos padėka, irgi tikresniais ženklais jų dėkingumo pavidale auksinių indų. Tačiau jo gubernatoriavimė staiga pasibaigė, kada vieną rytą Gegužyje 1692 m. Vilimas III, įsitikinęs, kad kunigaikštis jau tapo nebiistikimu, pasiuntė jį Bokstąn (Tower) skųsdamas už vilgiugystę. Berods jo apkalnimas neilgamu patruko, vienok jo vietą prisėjo kuomi kitu papildyti. Todėl Sir Steponas Evance tapo išrinktas ir gubernatoriavo ilgus metus.

(Bus daugiau).

"AR GERAI LIETUVOJE?"

(Pabaiga nuo 2 pusl.).

kesnė Zydaukaitė nors tik porą Simtų lietuviškų žodžių moka, tuoj pasisako:

— Aš esmiu lietuvaite...

Atsiėmus lietuviams savo sostinę Vilnių, per 4-5 metus Vilnius vėl taps grynai lietuvišku miestu.

Kauno Kapinės.

Aplankius Kauno kapines atsiduri naujų kryžių miške. Tai rusų ir vokiečių armijų jaunuolių kapai su mediniais kryželiais. Tiek kapai išdygo po to, kaip rusai su vokiečiais kovėsi, kad vieniems nuo kitų užgriebt Lietuvos ir kitas teritorijas. Įėjus per didžiuosius vartus pirmiausia matosi naujas graudingas kapas jauno Lietuvos armijos leitenanto - aviatoriaus Vytauto Raubos, kuris pereitą pavasarį žuvo su savo orlaiviu. Rauba buvo tik 20 metų amžiaus. Jo gabumu aviacijoje negalėjo atsistebėti lietuviai ir svetimų šalių misijos. Anglai jį vadino aviacijos genijum. Bet nelemtas likimas nuvarė jį kapus jauną talentą. Ant išmuroto jo kapo ir dabar stovi sumuštas jo orlaivis ir daugybė vainikų su parašais. Jo kuną lydėjo orlaiviu ir kitais orlaiviais nešė ir iš oro klojo vainikus. Jo kapą kasdien lanko minios žmonių. Daug yra graudžių kapų, tik linksma, kad jų skaičius dabar jau ne taip sparčiai didėja. Dabar lietuvių apsigynimo pajiegos sukoncentruotos ir Lietuvos piliečiai apsaugoti nuo daugelio pavojų.

Kas popietis ir vakaras Kauno padangėje skraido 5-8 orlaiviai. Jie visiems primena karžygį Raubą.

Lietuvos Gyventojų Dėkingumas Amerikos Lietuviams.

Nors Lietuvos gyventojai nežino Amerikos lietuvių visuomenės skirtumų ir veikimo Lietuvos žmonių labui, bet jie žino, kad atsidavę tėvynės reikalams Amerikos lietuvių savo materialė parama daug prisidėjo prie iškovojimo tos laisvės, kuria šiandien Lietuvos piliečiai naudojami.

Jeigu Amerikos lietuvių planingai koncentruos savo kapitalus, modernišku budu imsis prekybos ir pramonės ryšių užmesgimo tarp Amerikos ir Lietuvos, visi galintieji suteikt Lietuvai naudą grįš Lietuvon — tuomet Lietuva momentališkai susilygins su moderniškoms šalims visais patogumais, kurių čia dabar pasigenda tuli amerikiečiai.

Puida jau Lietuvoje.

Amerikos lietuvių skaitė daug laišku rašytų O. Pleirytes-Puodienės iš Sibiro. Šiomis dienomis rašytoja Puidienė su savo vyrų dramaturgu Puida ir šeimyna sugrįžo į Kauną. Baisiaus dalykus pasakoja apie vargą bolševikų šalyje. Maskva, tai kaipo didelis kalėjimas, badas visoj Rusijoje. Lietuva, sudalyginus su Rusija, yra tikras rojus.

J. Pajaujis Atvyksta Amerikon.

Lietuvos Valstiečių Sąjunga ir S. L. D. Partija siunčia Amerikon savo atstovą Juozą Pajaujį, žinomą Lietuvos visuomenės darbuotoją ir laikrastininką, Jis Amerikos lietuvių visuomenėi praneš daug naujo ir apibudins Lietuvos gyvenimą. Jis atstovaus ir "Varpo" bendrovę, kuri leidžia "Lietuvos Ukinką", "Varpą" ir "Darbą".

Santariečiai M. Šalčius, K. Šliupas (kuris buvo išrinktas majoru, bet dėl jo įvedamų radiokalių reformų nesuitaikė su miesto valdžia ir atsiskė) ir kiti išvažiavo Vilniun dar ten rušams siaučiant.

The Lithuanian Weekly
"SANDARA"
"THE LEAGUE"

Published Every Thursday at South Boston, Mass.
by the
LITHUANIAN NATIONAL LEAGUE OF AMERICA,
Editor
V. J. SLIAKYS.

Entered as Second-Class Matter January 14, 1914, at the Post Office Boston, Massachusetts, under the Act of March 3, 1879.

Statement of the Ownership, Management, etc., Required by the Act of Congress of August 24, 1912, of Sandara, published weekly, at South Boston 27, Mass., for October 1, 1920.
State of Mass. County of Suffolk.
Before me, a notary public in and for the State and county aforesaid, personally appeared Mathius J. Damijonaitis, who, having been duly sworn according to law, deposes and says that he is the business manager of the Sandara and that the following is, to the best of his knowledge and belief, a true statement of the ownership, management, etc., of the aforesaid publication for the date shown in the above caption, required by the Act of August 24, 1912, embodied in Section 443, Postal Laws and Regulations, to wit:

1. That the names and addresses of the publisher, editor, and business manager are:
Publisher — Lithuanian National League of America, So. Boston, Mass.
Editor — Vincent J. Szliakys, South Boston 27, Mass.
Business Manager Mathius J. Damijonaitis, South Boston 27, Mass.
2. That the owners are: The Lithuanian National League of America.
Act. Pres. — Pius J. Zuris, Phoenixville, Pa.; Sec. — Mathius J. Damijonaitis, So. Boston 27, Mass.; Treas. — C. P. Yurgelun, So. Boston 27, Mass.
3. That the mortgagee is Charles Pratapas, South Boston 27, Mass.
(Signed) Mathius J. Damijonaitis, Business Manager.
Sworn to and subscribed before me this 28th day of Sept., 1920.
(Signed) Anthony Ivazkevicz.
(Seal) My commission expires Nov. 22, 1926.

Apžvalga.

KELKIME PROTESTUS.

Lietuvos Atstovybė Amerikoje oficialiai praneša apie lenkų tolesnį veržimąsi į Lietuvą ir ragina mus protestuoti. Sako: "Protestuokite prieš tuos naujus lenkų užpuolimus ir skubiai darykite viską sustabdyti, nes Lietuvos Vyriausybė sutinka tikrai risti ginčų klausimus betarptai Tautų Sąjungoje."

Daugelis organizacijų ir masinių mitingų protestavo ir tovieno girdėti apie naujus protestus prieš lenkų užmačius. Bet taip išrudo, kad tų protestų negali būti per daug — Lietuvos Atstovybė šaukia jį ko daugiausiai. Ir prašo daryti juos skubiai. Tad, tėvynainiai, protestuokite, kur tik galite ir nevilkindami. Jei mes pasirodysime, kad neįsisizadame Lietuvos, kad mes trokštame turėti ją laisvą ir nepri- gulmingos, tad tuomi "užsachmatuosime" gudrius politikierius užgrobimo plenus. Niekas negali pasidaryti sau minkštą pasostę už kelių milijonų tautos, kokia yra Lietuva, jei toji tauta nenorės pasiduoti minkštų sėdynių jieškančiom didesnėms tautoms. Mūsų Tėvynės lietuviai apiriasi prieš užgrobikus, jie nepasiduoda ir jį niekas negalės jau pavergti. Bet jiems neišpasakytai sunkus darbas. Mes, Amerikos lietuviai negana jiems pagalbsti. Mes į jį kovas žiurime, kaip į kokį mažmožį. Mus pagalba jiems suteikiama lyg atžagariomis rankomis, o, taip sau, kad užganėdinti mus farizeišką teisingumo jausmą. Lietuviai reikia šiaudie medžiagiškos pagalbos. Lenkai veržiasi į ją ir užgrobų ją visą, jai tik valiotų. Lietuviai ginasi. Lietuvos vyrai nesigaili savo kraujo ne gyvasčių, bet be ginklų jie negali kariauti prieš Europos ginkluotąją priešą. Lietuvos reikalams tvarkyti reikalinga pinigų dalebė buvo manoma gauti iš Amerikos lietuvių. Čia buvo paskelbta Lietuvos Laisvės Paskolos bonų pardavinėjimas. Nuo mūsų reikalauta tik penkių milijonų dola-

rių. Reikalauta ne pašelpos, tik pagalbos. Lietuva nepraeis mus aukų, tik paskolos, už kurią mums moka 5 nuosimtį. Ir mes da neišpirkome ne pusės tų bonų! Ar ne gėda mums? Kaip čia mums girties savo patrijotiškumu?

Lietuva išsiliuosuos ir be mus, jei mes jai negelbėsime. Lietuvos žmonės, regimai, da nesudar- kyti amerikoniško komercializ- mo, jie neišsizadėję savo ideatų. Bet ir mes norime jiems pagal- bėti. Bent mes sakome, kad norime. Tad ištikrųjų pagalbė- kime. Mus pagalba neišsakytai jiems reikalinga. Pagelbėti mes galime daugeliu budu, bet dabar ypatingai galime dvejojai pag- elbėti: pirkdami L. L. P. bonus ir keldami kaip galint daugiau protestų prieš lenkų kruviną įsi- lauzimą į Lietuvą.

Taip — ir protestų reikia: tankiai vienu rėkimu gali nubai- dyti vilką į girią.

LITUOVOS KLAUSIMAS PRIES TAUTŲ LYGĄ.

Kaip žinia, Lietuva kreipėsi į Tautų Lygą su prašymu ap- spresti Lietuvos su Lenkija ki- virčius. Tautų Lyga tik tada apsiima taikinti susibarčius ar susipešusias tautas, kada abi pusi šaukiaisi sutaikymo. Ne- paisant to, kad lenkų atstovas Tautų Lygoje p. Paderewski te- atraliai pasikratė rankomis su Lietuvos atstovu p. Valdemaru, lenkai neišreikšė tikro noro pa- vesti Lygai kivirčų išrišimą. Jie sakosi pavadę Lygai išrišti vien tik Augustavo - Suvalkų klau- simą. Nepritariant lenkams pa- vesti T. Lygai pilną Lietuvos su Lenkija klausimą, ta Lyga nedaug ką gali veikti sutaikyme. Kad, pavezdan, lenkams ėmus skleistu melus, buk už lietuvių liinijos ūrganizuojasi bolševiku kariuomenė, lietuviai pareikalavo, idant Tautų Lyga išsiųstų specialę komisiją iširti ir pa- matyti, kad taip nėra, tai T. Ly- ga negalėjo tokios komisijos iš- siųsti, nes lenkai nepritarė.

Lietuviai da vis pasitiki, kad Tautų Lyga su laiku gaus gale- mybės gražumu užbaigti lietuvių su lenkais ginčius. Neturėdami ko slėpti ir nebijodami atvirai stoti prieš viso svieto akis su savo teisingais reikalavimais, lietu- viai nebijo pavesti savo klau- simą Tautų Lygai, kuri, kaip vi- siems žinia, yra net per daug prielanki lenkams. Kasžin del- ko lenkai neišdrįsta pilnai pasi- tikėti savo draugei Tautų Ly- gai?

LENKŲ TAKTIKA.

Lenkų pasiryzimas užgrooti Lietuvą vercia juos grauoynes visokių prasimanytų priezascių, dėi ko jie veržiasi į Lietuvą. Juk, išsyk stipriai užsigyne, kad jie jokių imperialistinių siekių neturi, negan gi prisipazinti, kad jie nori praryti Lietuvą ir delto taip stopiai į ją veržiasi. Kaip gi tad pasiteisinti įsibriovus į mus tikrąją Dzukiją net iki Kapčiamiesčio ir toliau?

Šiam lenkai vartoja seną ant lietuvių melą, buk lietuviai duo- da bolševikams pastogę — lei- džia jiems Lietuvoje organizuoti savo karės spēkas; ir dabar pra- simanė jau naują priežastį — jie turį ir Lietuvoje užimti stra- tegišką poziciją.

Pirmojo melo užkirtimui lietu- viai pareikalavo, kad Tautų Lyga pati savo akimis persitik- rintų, jog už lietuvių kariuo- menės pečių neiorganizuoja jo- ki bolševikų pulkai. Bet Tautų Lyga negalėjo išsiųsti specialės komisijos viską ant vietos ap- žiūrėti, nes lenkai tam neprita- rė. Jiems labai paranku rėkti vi- sam svietui, kad lietuviai išvien

su bolševikais eina prieš lenkus. Ir jie nepraleidžia mažiausios progos nemetę ant lietuvių juo- dos dėmės — talkininkavimo bolševikams. Taip, telegramoje iš Varšavos 27 rugsėjo praneša- ma, kad ties Brzestowicy lenkai paėmė 500 bolševikų nelaisvėn ir tarp jų radę "tris arteristus iš lietuvių armijos."

Naujasis pasiteisinimas už įsiveržimą į Lietuvą yra tas, kad lenkams reikia ten apsis- toti "ant strategiškų linijos", idant pasekmingai galėtų atsi- pirti bolševikams. Sis pasiteisi- nimas yra lietuviams pavojin- gas, nes čion lenkų melo negali- ma prirodyti. Kaip gi prirody- si, kad jie ką kitą mano, kada sa- ko, jog ta, o ne kita pozicija yra strategiška?

Vieną turime susiraminimą, kad jau lenkų melai yra svietui patirtas dalykas — jau mažai kas paiso jų išvadžiojimų.

KONCERTAS VILNIUJE.

Rugsėjo 5 d. Vilniuje buvo lietuvių koncertas, parengtas brolių Petrauskų — Miko ir Kip- ro — assistuojant A. Sodeikai. Koncertas labai puikiai nusisekė. Įplaukų buvo apie 48,000 ausi- nų.

Mikas Petrauskas mums, ame- rikiečiams, yra labai gerai žino- mas, apie Kiprą, jo broį, gies- mininką Maskvos ir Petrogrado operų, mes taip gi daug esame girdėję. A. Sodeika, Miko Pe- trausko mokinys mums taipgi ge- rai pažįstamas. Taigi mes gali- me jausties, kad Vilnių savo lie- tuviškoms dainoms sukėlė mus geri pažįstami.

Prie šios progos turime pami- nėti, kad gal neužilgo teks pasimatyti ir su Kipru Petrausku, nes ir jis panudėjo pamatyti Ame- riką ir gal ateinačią žiemą atva- žiuos pas mus ir drauge su "mus" gerbiamus kompozitorium Miku Petrausku parengs mums eilę koncertų.

Paciūs įplaukos — 48 tuks- tenciali auksinų — parodo, kaip populiaris tas lietuvių koncertas buvo. Sekančiam "Sandaros" numeryje pagarsysime progra- mą, iš kurios pamatysime, kad buvo dainuojama vien tik lie- tuviškai, bet koncertas turėjo milžinišką pasisekimą. Vadinasi — Vilnius nėra taip nuo lietuvių atšalęs, kaip mums lenkai norėjo įkalbėti.

ANGLIJOS ATSTOVAS LIETUVAI.

Anglija paskyrė p. E. C. Wil- ton'ą į atstovus Lietuvai. Nauja- sis Anglijos atstovas netrukus išvažiuos į Lietuvą užimti jam paskirtas priderystes.

BENDROS PASTABOS.

(Nuo "Sandaros" Kores- pondento).

Vazinėdamas po nu lenkų pa- liuosuotos Lietuvos vietas negali atsigėrėti gyventojų džiaugsmu, "od morza do morza" išbėgiojo kad palioakai vieton užplūdino "do lasu". Kareiviai ir darbi- ninkai rodo daugiau pasišventi- mo del Lietuvos gerovės, negu iškirsti į viršunes tuli ponai.

Bunant Punske, Seinų ir Laz- dijų apielinkėse gyventojai skundėsi, kad Lietuvos valdžia per daug švelniai apsieina su smugleriais, kurie iš Lietuvos gaubendavo maistą užplūdinėjan- tiems ant Lietuvos paliokams. Gyventojai vienbalsiai tvirtina, kad kiekvieną sugautą smuglėrį reikia sušaudyti be pasigalėji- mo.

Užklausiaus kelių valdininkų ir paprastų piliečių, ar tiesa, kad Lietuvos valdžia sušaudė daug politiškų savo priešų, kaip apie

tai iš tam tikrų šaltinių Ameri- koje yra skelbiama. Politiskų priešų sušaudymo nebuve. Yra sušaudyta keliolika, o gal keles- dešimts kriminalistų, užplūdinė- jusių ant ramių gyventojų, daž- nai ant biednuomenės. Keliolika plėšikų buvo suimta ir sušaudy- ta Kalvarijos apielinkėje. Jų tarpe buvo tėvas su trimis su- nais iš Kalvarijos, kurie atsižy- mėjo padegiojimais ir laike gais- ro vogdavo. Keli sušaudyta ties Mariampole ir keliolika ties Kau- nu. Plėšimai ir padegiojimai dabar apsisťojo.

Amerikoje gyvenant rodo, kad galima būtų apsieiti ir be šaudymo. Bet kuomet matai dar apkasuose gyvenančią sude- gintų Lietuvos kaimų biednuo- menę ir sugriautuose namų skle- puose skurstančią miestų elge- tiją ir patiri, kad šaikos bešir- džių ant tų nuskriaustų užplū- dinių, žudo ir plėšia, tuomet karo teismo nuospredžiai pateisina- mi.

Juk Rusijos bolševikų valdžia sušaudė apie 8000 žmonių vien tik už tai, kad sugavo perimant arba atplėšinėjant svetimus lai- škus. Ir dabar Rusijoje ne vie- nas krasos siuntinys nežusta. Lietuvos krasoje, sulyginus su Amerika, viešpatuoja formalė betvarkė, cariškos "tvarkos" lie- kanos, ypač valsčiuose. Ir vien del to, kad valdžia nekrepia do- mos į svetimų laiškų ir laikraš- čių paėmėjus ir krapštytojus.

Sudėtingų kaimų gyventojai, Kalvarijos, Liudvinavo, Šiaulių Tauragės ir kitose apielinkėse nepatenkinti valdžios patvarky- mais kas-link mokesčių už žė- mę, kad jie neapskyrstomi skai- tanties su sunaikintu ir nesu- naikinimu, bet nuo visų lygių duoklių ir rekvizicijų reikalau- jama.

Kuomet Seimas svarstė Kau- no butų klausimą — gyvenan- tieji nuodegulių stubelkose kai- miečiai pyko, kad į jų vargingą padėjimą nekrepiaama domos.

Daugiau susipratę Lietuvos piliečiai kaltina Užsienio Politi- kos ir Prekybos ir Pramonės mi- nisterijos, kad jos nesistengia sunaudoti Amerikos lietuvių ga- bumų kapitalą Lietuvos atstata- tyje. Pavieniai asmenįs, tai pradeda kreipti rimtą domą.

Vienas užsienio koresponden- tas pasakojė, kad p. kun. Puric- kis labai prastas informuotojas apie Lietuvos padėtį. Sąko, iš jo pasakojimų nėra kas užsira- šyti. Esą Valdemaras buvo iš- mintingesnis. Dabar ši departa- mentą dabina tik keli jo dar- buotojai su vice-ministeriu, pats ministeris geriaus tiktų prie savo seno darbo — prie antiponų skaitymų.

Kylanti prekyba ir pramonė beveik visa žydų rankose. Lie- tuvoje milžiniška dirva audiny- cioms, daildystėi, odininkystėi, plytinycioms, chemiškoms labo- ratorijoms etc. Tuomi labai su- sirupinę valstiečiai, bet darbas stovi del lėšų stokos, o amerikie- čių nėra kam rimtai parkviesti. Del to pelningiausias mūsų pra- monės šakas ir ima visoki ge- šėftmacheriai.

Lietuvos ateitis, ypač išvijus lenkus, yra labai šviesi. Tik tu- rinties profesijas, gabumus ir kapitalus lietuviams reikia umai stoti prie savo šalies atstatymo darbo, mūsų tėvynė ir jos žmo- nės greit sulauks seniai lauktą laimę.

K. N. NORKUS.

SKAITYTOJAMS!

Kurių prenumeratos laikas jau pasibaigęs ir apie tai buvo atvirutėms pranešta, o iki Spalio 1 d. prenumeratos neatnaujis, tiems visiems šis "Sandaros" num. yra paskutinis.

"Sandaros" Administr.

LAIŠKAS IS LIETUVOS.

(Ištrauktas iš laiško Petruį Sluškoniumi (No. Andover, Mass.) nuo jo motinos iš Niedzingės kaimo, Trakų apskriečio, rašytas 22 rugpjūčio, 1920 m.).

Šį anktų rytelį nedėlios diene- lę kalbu meilingus žodelius per- šitą drabną raštelį ir siunčiu per svetimas baltas rankeles už ju- rių - marelių ir už augstų kalne- lių, ten kur gyvena mūsų bran- gūs vaikeliai.

Pirmiausia prakalbame prie- jus garbindami dieviškais žo- dziais: "Tegul bus pagarbintas Jėzus Kristus", o jusų malonių meldžiame atsakyti: "Per amžių amžius."

Loiesniai pranešu as Motina savo sunėmū petriukui ir myi- mai jusų prisiegal, o mano mar- celei, jogei laiską nuo jusų aptu- rejau, už kurį sirdingai dėkavo- jame tukstantams kartų, jogei at- iankėte mūsų nuvargintus nam- enius, taipat motiną, sesutes ir brolienus savo mąrgom gromatė- liėmis ir gražiais žodeliais.

Dartės pranesu apie savo var- gingus gyvenimus. žinoma, orangus sunėū, daug nukentė- jom vargų ir nelaimų. Karės laiku kentėjom ir bado — netik mes vieni, bet mūsų visa Lietu- va. Musų duonelė buvo augstų kalnelių žalį lapeliai ruškynėlių, pertai jogei nuo germanų nieko neliko: jie suėdė musų duoną, bulbes ir visą-ką — kiaules, avis ir galvijus. Ar biednas, ar ba- gotas, visi likom ant vienos kar- vės, o kaip kas ir nė vienos nete- ko, ir pieno turėjom duoti ko- žną dieną po pus-antrios kvortos, o mums nebuvo valnia nė paršiu- ko užsidurt, ne vienas ukinin- kas pasimokėjo štriupos už tat.

Taipat ir už (lenkų) legijonų gana gerai privargome, o dau- giausia su padvadomis, bevaži- nėdami beveik ir arklus paginė- jom, niekožna pastumt. Ir nie- kam niekadus nemokėjo jokios kapeikos. Ir dažnai darė rekvizicijas ant javų arba ant bulbių, ir už nieką nemokėjo. O pikti tai kaip šunias padukę — nevie- ną ir numušė: senas ar jaunas, jiems vis tiek.

O dabar kaip sulaukėm savos brangios Lietuvos, tai tarytum užtekėjo Liuosybės saulė ir ap- švietė musų aptemusias akis, ir nuslinko juodas debesys tolyn nuo musų akių, ir tarytum nu- ėmė nuo musų krutinės didžiaus- nis geležinius lenciubus!

O kas nuėmė nuo mus lenciug- sus? O-gi atėjus mūsų brangi Lietuva! Ir ji maloniai apsiei- davo su mumis. O kaip jie (t. y. Lietuvos kareiviai) daiuuoja gražiai, tai gražiausiai kaip buvę koki vaiskai — nors užsiklausyk jų dainų.

O dabar pranešu suneliui ir martelei apie savo gyvenimus...

Esame į kuriai valandai visi sveiki ir gyvi. Ir mus paliko tik ant vienos karvės ir vienos ku- melės, bet, aciū Dievui, jau užsi- auginom ir telyčią — šįmet va- sarą apsiteliavo, tai dar neva dvi karves turime... Kumeliuką ir gi turim pernyktį pirke. Per- statėm tvartus ir naujus šįmet pastatėm, tik dar neišsimokė- jom, nes labai brangu koznas daigtas. Drapanų krominių jo- kių neperkam, nes labai brangu: skepetaitė, ką kaštavo 15 kapei- kū, kaštuoja 20 rublių, tai savo darbo nešiojame viską — skepe- tas, andarokus, žiponus. Čeverys, kai kaštuoja 125 rubliai, o čėba- tai 300 rublių. Degtukų pučku- tē — ir už tą reikia mokėti vie- na markė; už kiaušinį vieną markė; už vištą moka 10 ir 20 rublių. Moterims už dieną mo- ka 5 ir 6 rublius, kad piauna ru- gius ar vasarojū. Kas su arklų dirba, tam už dieną moka 25

r. ir daugiau, kaip kas ima — ži- noma, dabar nėra cienios, kaip kas sako, tai tiek ir moka.

Daug svieto grįžta atgal, tai- gi, mano brangūs vaikeliai, jei- gu ir jus norėtumėte pareiti na- moji, tai galit pareiti ir jus. Jei- gu tik bus bloga Amerikoje, tai pareikite, nes labai išsiilgom, trokšta musų širdis jusų pama- tyti, nes jus yra mano sunelis mieliausias ir už visokius skar- belius brangiausias...

Toliaus seka pasisveikinimai ir atsisveikinimai ir prašymas, kad atsiųstų britvą — "nes" — sako — "germanai nunešė mano, tai dar neturiu kuom nė barz- dos nupiaut". Antgalo prašy- mas: "ir gazietų atsiųsti paskai- tyt").

T.M.D. Reikalai.

(T. M. D. reikalais kreipkitės ir visokius raštus, liečiančius T. M. D. reikalus siųskite T. M. D. Centro Sekretoriui - Redaktorium šiuo adresu: J. D. Sekys, 101 Oak St., Lawrence, Mass.).

PHILADELPHIA, PA.

Kadangi jau vasara baigiasi ir prasideda šalti rudens vaka- rai, tai ir T. M. D. 155 jaunutė moterų kuopa pradeda skleist veikimo žiedus.

Kad 155 kp. susirinkimas iš- puola 3 d. Spalio, 1920 m., bet atidėtas ant sekančios savaitės, tai yra nedėlios, 10 d. Spalio, 3- čią valandą po peitų. Lietuvių Muzikališkoje Svetainėje, Allegheny ir Tilton St., Philad., Pa.

Sis susirinkimas bus vienas iš svarbiausių, todėl narės būtina turi atsilankyti ir naujų narių atsivesti. Taipgi yra prisijusta iš centro knyga "Širdis" kaipo dovana pirmai moterų kp. To- del kas dar neatsiėmė, malonėki- te buti susirinkime ir atsiimti.

Jaunutė 155 kp. yra plačiai pasizymėjus tarp philadelphie- čių, yra surengusi iškilmingą va- karienę priėmimui Lietuvos Mi- sijos, yra pirkusi L. L. Paskolos Boną už \$50.00, yra aukavusi gerb. L. Šerno raštams \$15.00 ir t. d. Bet jau ši sezoną tai tik- rai visus nustebins savo veikimu.

Sakoma, kad moterys mažai darbuojasi. Bet jeigu visos kolonijos tvirtų panašias kuopas, kaip philadelphietės ir veiktų apšvietos ir tėvynės labui, tai šiaandien moterys viską užvaldy- tų ir pilnai juoms pritiktų vardas tėvynainės. Kad išeitų pasek- mingesnis darbas, butų galima tvirti kuopų rajonai ir veikt visom iš vien, tada ir darbas bu- tų pasekmingesnis ir nauda dvi- gubai didesnė tėvynai.

Manau, kad šis mano straips- nelis atsilieps į kiekvieną lietu- vaitės širdį ir greitu laiku prad- sės dygt kuopa po kuopai. Nes tik veikimas ir rimtos organiza- cijos žmogų ištolulina ir pada- ro jį naudingu draugijai ir tėvy- nei. Šiaandien yra laikas ir gady- nė moterims ką nors rimtesnio pradėti ir veikti visom iš vien.

St. J. Griniėnė.

NAUJIENA NARIAMS.

Šiomis dienomis Tėvynės My- lėtojų Draugija nupirko nuo p. Mato Salčiaus naują veikalą **Lenkų Šamokslas Lietuvoje** ir greitai laiku išleis pasaulin. Da- bar T. M. D. turi ant rankų du geru veikalu: p. Gedmino Psi- chologijos rankvedys ir p. Sal- čiaus **Lenkų Šamokslas Lietu- voje** abu veikalai labai naudingi, gausiai iliustruoti. Paskutinis tuoj duodamas spaudon ir kada bus visas sutarta pranešime a- pie tai plačiaus.

Lietuvos rašytojai kreipiasi prie T. M. D. ir siulo daug gerų veikalų. Tik T. M. D. kuopos ir nariai dirbkite del T. M. D. ir jos kasą didinkite.

J. Sekys.

EXTRA!

Specialė Telegrama "Sandarai".
Sept. 27, 1920.

SANDARA,
327 E St., So. Boston, Mass.

Siandien, dvidešimtis šeštą Septembar, Baltimore Lietuvos laikė mass - mitingą prieš lenkų užpuolimus. Lietuvos šauliams surinko ir tuo pasiuntė simtą tukstančių aukšinių. Komitetas.

LIETUVOS MISIJOS BIURO INFORMACIJOS.

1) Lietuvos Militarė Misija skaitosi likviduota 15 dieną rugsėjo, š. m. Sios srities reikalais, jei kokie būtų ateityje, lieka Maj. Zadeikių žinioje, kaip Lietuvos Misijos nario.

2) Išvykę Lietuvos liuosnoriai teikiasi tenai į atskirą kuopą. Įvairūs specialistai iš jų tarpo esti išskirstyti į speciales Lietuvos kariuomenės dalis, kame jie pavyzdingai atlieka savo pareigas. Pageidaujama ir daugiau visokių techniku, nes darbo jiems nestoka dabar ir ateityje, jei tik darbo, o ne patogumų jieskotų. Tačiau apie 140 vyrų, kurie yra pasizadėję liuosnoriais į Lietuvą vykti, — nėra iki šiolei savo pasizadėjimo įvykdyne ir tai labiausia del kenksmingos kai-kurių Amer. laikraščių agitacijos, ypačingai "Draugo", o taipgi ir del to, kad buvo raginami savo lėšomis vykti.

3) Daugelis buvusių kandidatu į Lietuvos liuosnorius iš Laisvės Sargų bei ex-kareivių organizacijos iki šiolei vis dar kreipėsi į Lietuvos Karinė Misiją, su įvairiais savo organizacijos reikalais. Berods jau sykį buvo parnešta, kad gegužio mėnesyje įvykus Lietuvos Sargų bei ex-kareivių Seimui New Yorke ir įsteigus taip vadinamą "Lietuvos Nepriegulmybės šalininkų Sąjungą", Lietuvos Karinė Misija nebevadauja toms organizacijoms ir todėl visais tais reikalais reikia kreiptis į Sąjungos Valdžią.

4) Lietuvos Karinės Misijos vardu įplaukė aukų, dalis kurių jau buvo laikraščiuose paskelbta, dalis gi skelbiama dabar. A) Naujos aukos: Shenandoah, Pa., iš Moterų Labdr. Draug. per M. Valaitienę \$90.00 Lewiston, Me., per Lietuvos Misijos prak. 25.70 Haverhill, Mass., per Lietuvos Misijos prak. 46.20 Cambridge, Mass., per Lietuvos Misijos prak. 43.00 Worcester, Mass., iš Čekanausko 1.00 Clinton, Ind., iš Skinderio 1.00 Ansonia, Conn., per Čepinską 16.00 Manchester, N. H., iš D. Tarasko 5.00 New Philadelphia, Pa., Laisvės Sargų kp. 100.00 Shenandoah, Pa., L. L. S. burys, per V. Vaišnorą 24.56 Ansonia, Conn., Liuosnoriaims per Lt. Purvio prak. ...100.00 Wanaie, Pa., Draug. Mot. S. A. V. 100.00 So. Omaha, Neb., Liet. Kareivių Kliubas 75.00 E. St. Louis, Ill. 5.00 Niagara Falls, N. Y., Vaikučiai šv. Kaz. Draug. 10.53 Shenandoah, Pa., per Lietuvos Misijos prak. 20.00 Minersville, Pa. 26.50 Mahanoy City, Pa., rodant Liet. Pavieklus 47.70

B) Pirmesnios aukos: Paskelbtos apie 24 kovo 5,893.45 24 Birz. 1,405.56 " " 1,554,50 Iš viso 8,853.51

Aukų viso labo bendrai 9,597.70 Visiems geradariams — auکوotojams Lietuvos Karinė Misija reiškia širdingiausią ačiu. Tolimesnės aukos Liet. Kariuomenės reikalams priimamos Lietuvos Misijos ofise 257 W. 71st St., New York, N. Y.

Smulkmenišką atskaita visų įplaukų ir išlaidų įteikiama Kr. Apsaugos Ministerijai. Aplamai imant, išlaidos padarytos tokios: a) Amer. brigados užlaikymas ir jos likvidav. 4,038.90 b) Liuosnorių burio bei Sargų organizuotė 3,116.55 c) Pašalpa Liuosnor... 1,021.00 d) Dovanų Lietuvos kariuomenės nuo Amerikos lietuvių 535.53 e) Lietuvos kariuomenės inervaldymas pašalpos 385.72 f) Lietuvos kariuomenės švietimo reikalui 500.00

5) Patriotiškas sumanymas. Atėjusios žinios iš Lietuvos apie atgavimą Vilniaus, sujudino Amerikos lietuvius, ir štai mieste Waterbury ir kolonijų, Connecticut valstijos lietuviai, susirinkę į gegužinę 31 liepos, New Britain apylinkėje nutarė nupirkti Lietuvos Laisvės boną už 1000 doliarų ir paukuoti tai Lietuvos kariuomenės daliai, kuri pirmoji įžengė į Vilnių. Praktiškas sumanymas žinotinas visiems.

Lietuvos Misijos Informacijos Skyrius.
Per Maj. P. Zadeikį.
New York, N. Y.
Rugsėjo 16, 1920.

AMERIKIEČIŲ AUROS LIETUVOS ŠAULIAMS.
(Pabaiga).
Rugs. 13, — Bridgeport, Conn. (per Jeckevičių), 10.00
" 16, — Chicago, Ill. (Juoz. Vaitkus), 10.00

Viso labo \$5,246.41 Sulig pereitos sąvaitės laikraščiuose pagarsinimu išsiųsta į Lietuvą 273,050 aukšinių 5,026.00 Lieka Misijoje šaulių pinigų \$220.41

Šitie pinigai Lietuvos šauliams yra surinkti laike prakalbų ir šiaip suaukoti nuo pradžios atvažiavimo Misijos į Ameriką. Šauliai dėkoja už šią pagelbą Amerikiečiams. Prašo ir toliau jiems prigelbėti, ypač dar, kada yra organizuojamas apgynimas parubežių prieš lenkus. Pasitikime, kad Amerikos lietuviai nepasiliks kurčiais Lietuvos šaulių atsiliepinimi prašymų paramos. Aukas prašome siųsti ir tai skubiai siųsti per Lietuvos Misiją.

Niagara Falls, N. Y., per kun. Vaiciekauską 7.00 Iš viso 744.19

Iš viso 8,853.51

Aukų viso labo bendrai 9,597.70

Visiems geradariams — auکوotojams Lietuvos Karinė Misija reiškia širdingiausią ačiu. Tolimesnės aukos Liet. Kariuomenės reikalams priimamos Lietuvos Misijos ofise 257 W. 71st St., New York, N. Y.

Smulkmenišką atskaita visų įplaukų ir išlaidų įteikiama Kr. Apsaugos Ministerijai. Aplamai imant, išlaidos padarytos tokios: a) Amer. brigados užlaikymas ir jos likvidav. 4,038.90 b) Liuosnorių burio bei Sargų organizuotė 3,116.55 c) Pašalpa Liuosnor... 1,021.00 d) Dovanų Lietuvos kariuomenės nuo Amerikos lietuvių 535.53 e) Lietuvos kariuomenės inervaldymas pašalpos 385.72 f) Lietuvos kariuomenės švietimo reikalui 500.00

5) Patriotiškas sumanymas. Atėjusios žinios iš Lietuvos apie atgavimą Vilniaus, sujudino Amerikos lietuvius, ir štai mieste Waterbury ir kolonijų, Connecticut valstijos lietuviai, susirinkę į gegužinę 31 liepos, New Britain apylinkėje nutarė nupirkti Lietuvos Laisvės boną už 1000 doliarų ir paukuoti tai Lietuvos kariuomenės daliai, kuri pirmoji įžengė į Vilnių. Praktiškas sumanymas žinotinas visiems.

Lietuvos Misijos Informacijos Skyrius.
Per Maj. P. Zadeikį.
New York, N. Y.
Rugsėjo 16, 1920.

AMERIKIEČIŲ AUROS LIETUVOS ŠAULIAMS.
(Pabaiga).
Rugs. 13, — Bridgeport, Conn. (per Jeckevičių), 10.00
" 16, — Chicago, Ill. (Juoz. Vaitkus), 10.00

Viso labo \$5,246.41 Sulig pereitos sąvaitės laikraščiuose pagarsinimu išsiųsta į Lietuvą 273,050 aukšinių 5,026.00 Lieka Misijoje šaulių pinigų \$220.41

Šitie pinigai Lietuvos šauliams yra surinkti laike prakalbų ir šiaip suaukoti nuo pradžios atvažiavimo Misijos į Ameriką. Šauliai dėkoja už šią pagelbą Amerikiečiams. Prašo ir toliau jiems prigelbėti, ypač dar, kada yra organizuojamas apgynimas parubežių prieš lenkus. Pasitikime, kad Amerikos lietuviai nepasiliks kurčiais Lietuvos šaulių atsiliepinimi prašymų paramos. Aukas prašome siųsti ir tai skubiai siųsti per Lietuvos Misiją.

Lietuvos Misija,
257 West 71st St.,
New York City.

SUSIRINKIMAS.
LOWELL, MASS.
A. L. T. Sandaros 49 kuopa laikys mėnesinį susirinkimą nedėlioje, 3 d. spalio, 1920 m., 2 valandą po pietų, salėj po num. 84 Middlesex St., Lowell, Mass.

Visi virš minėtos kuopos nariai malonėkite susirinkti, nes bus daug svarbių dalykų apsvairstyti, ypač daug yra atsilykusių su mokesčiais, kadangi vasaros laike daugumas nesilankė į susirinkimus. Taigi į šį susirinkimą malonėkite atvykti ir atitaisyti

jusų užvilktas mokestis, nes nežinomokėjusiems už laikraštį A. L. T. Sandaros centro valdyba bus priversta sulaikyti laikraštį. Raštininkas S. J. Saulėnas.

GERIAUSIA Siųsti pinigų į Lietuvą per PETRĄ BARTKEVIČIĄ 877 Cambridge St., E. Cambridge, Mass.

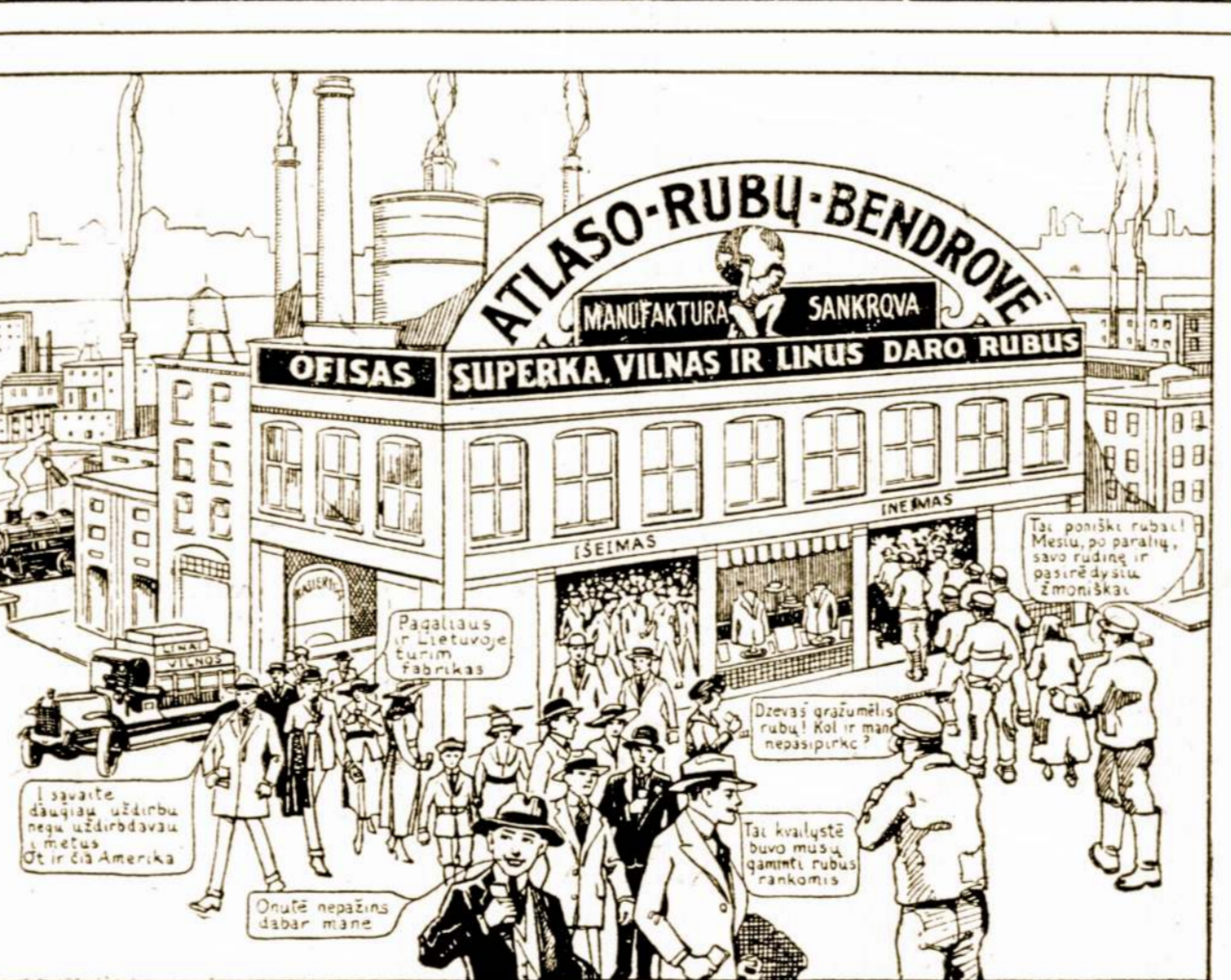
Dr. Tessmer
DENTISTAS
306 Main St., Worcester, Mass. viršui "Iver Johnson" kauptuvės Patyręs dentistas, priinaamos kainos. Atdara subatoms po pietų. Nedėliomis pagal sutartį. Telephonas Park 3310.

KASDIENINIS MAISTAS VISIEMS REIKALINGAS
Zinomas senas biznieriuis
ANT. NAUJOKAITIS
208 West Fifth Street, South Boston, Mass.
ATIDARĖ visokių produktų krautuve, kaip tai Mėsos Markėtą ir Grosernia. Kviečia visus apielinkėse lietuvius kreiptis su pirkimu maisto ir kitų smulkmenų, čia rasite geras prekes ir mandagų patarnavimą.

ATRADAU! ATRADAU! ATRADAU!
Bent sykį atradau geriausius ir pasekmingiausius vaistus palaikyti plaukų geroj sveikatoje, palaikyti veido gražybę, prašalinti spuogu, niežėjimo ir koju prakaitavimo.
Taip sako kiekvienas, kuris jau yra išbandęs mūsų vaistus. Ir Tamista taip sakys, kaip tik juos išbandys. Todėl tuoj nusipirk ir išbandyk šiuos vaistus:
Pleiskava — vaistai, kurie prašalina pleiskaną, sustiprina plaukų augimą ir sulauko slinkimą. Kaina dideli bankai \$1.50.
Gražybės kremas — vaistai, kurie pagražina odą, suminkština ir apsaugo nuo pleiskanavimo, spuogavimo ir trukimo. Kaina \$1.00.
Niezine — šitie vaistai sustabdo visokį niežėjimą. Kaina \$1.00.
Prakaitinė — tai geriausi vaistai, kurie sunstabdo perdidelį koju ir kitų kuno dalių prakaitavimą ir sykiu prašalina negerą kvapą.
Reikalauk mūsų katalogo, prisiųsdamas dvi centų pašto ženklą. Adrestok: SVEIKATA, 2023 St. Paul Ave., CHICAGO, ILL.

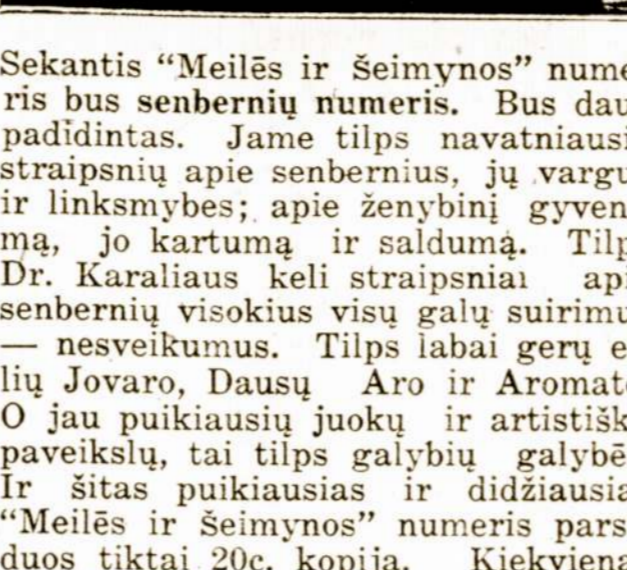
CUNARD LINIJA
GARLAIVIS "SAXONIA"
Išplauks Spalio-October 30 d., 1920 Tiesiok į Hamburgą. III klesa, kaina \$125 ir \$5, kares taksų.
Klauskite pas artimiausi CUNARD Agentą, laivakortes.

ATLASO-RUBŲ BENDROVĖ
MANUFATURA IR SAVARAKOVA
OFISAS SUPERKA VILNAS IR LINUS DARO RUBUS
Išplauks Spalio-October 30 d., 1920 Tiesiok į Hamburgą. III klesa, kaina \$125 ir \$5, kares taksų.
Klauskite pas artimiausi CUNARD Agentą, laivakortes.

Reikalingi Agentai.
Atlaso Rubų Bendrovė umai reikalauja agentų par-davinėti visokius rubus:— Siutus, Overkotus, Spring-kotus, Garbadino English Cravanetted reinkotus, Mole-skin kotus, moterų šilkinius ir šiaip gražiai spalvuotus reinkotus, Vilnonius "Cloaks" arba siutus ir t. t.
Mūsų sampelių linijayra didelė, ir iš gražių materijų; prekės visiems prieinamos ir del-to parsiuduoda labai lengvai, kaip pavieniams taip ir krautuose.
Agentams uždabris geras. Patarnavimas greitas, nes mūsų dirbtuvėje ir sankrovoje yra užvesta gera sistema. Tuojaus atsišaukite į:
ATLAS CLOTHING CORPORATION,
343 Broadway, Boston 27, Mass.

SENBERNIŲ NUMERIS

Sekantis "Meilės ir šeimos" numeris bus senbernių numeris. Bus daug padidintas. Jame tilps navatniausių straipsnių apie senbernius, jų vargus ir linksmybes; apie ženybinį gyvenimą, jo kartumą ir saldumą. Tilps Dr. Karaliaus keli straipsniai apie senbernių visokius visų galų suirimus — neseikumus. Tilps labai gerų eilių Jovaro, Dausų Aro ir Aromato. O jau puikiausių juokų ir artistiškių paveikslų, tai tilps galybių galybės. Ir šitas puikiausias ir didžiausias "Meilės ir šeimos" numeris parsi-duos tikrai 20c. kopija. Kiekvienas privalo šita numerį įsigyti. Siųskite 20c. iškalno, nes paskui gali pritrūkti ir negausite. Kas norite turėti "Meilės ir šeimos" ant viso meto, siųskite \$2.00; gausite netik šitą puikų laikraštį per visą meta, bet ir dovanų 2 artistiškių paveikslų knygas, vertės \$2.00. Adresuokite: "MEILĖ IR ŠEIMYNA", 2023 St. Paul Ave., Chicago, Ill.

PAJIESKOJIMAI.
PAJIESKAU broiui: Stanislavo ir Ignaus Jagminų, nežinau, kur jiedu randasi plačioje Amerikoje, kas žinote arba patys broleliai atsišaukite prie sesers šiuomi adresu: Ona Rimkienė, Joniškių gatvė Nr. 20, Šiauliuose, Lithuania.

PAJIESKAU savo tėvų Onos ir Kazimiero Malinauskų, iš Daučionių kaimo, Sėredžio krasos, Kauno apskr. Tris metai kaip gavau laiška iš Sibiro nuo jų, dabar nežinau kur randasi. Turiu labai svarbų reikalą, malonėkite patys arba kas apie juos ką žino-tę, pranešti, už ką busiu dideliai dėkinga.
LIUDVISA MALINAUSKIUTĖ,
P. O. Box 55, Somerville, Conn. U. S. of America.

PAJIESKAU Jono Norkaus, iš Ilgazaugio kaimo, Klebiškių valsč., Mariampolės apskr. Pir-miaus gyveno Wilkes Barre, Pa. dabar girdėjau randasi Bridgeport, Conn. Yra svarbus reika-las iš Lietuvos. Jis pats arba kas žinote, malonėsite atsišaukti šiuomi adresu,
K. DEMIKIS,
232 Poplar St., Wilkes Barre, Pa.

NAUJAUSI RAŠTAI.
"Svetimoje Padangėj Pasaulio Verpetuose".
Naujiausias ir dailiausias literatūros veikalas, susidedantis iš 200 pusl. ir 200 skirtingų eilių.
Knygos formatas 7 X 10 colių, še-siuose skryuose; geriausia popiera, papuošta su daugeliu gražių paveik-slių.

Kiekvienos eilės šito veikalo at-skleidžia jaurimui daug tinkamų ir įvairių dalykų. Šioje knygoje yra pa-judinama viskas iš liaudies gyvenimo; čia nebus aplenktas nei vargas, nei turtuolis, nei godus, nei širdingas, nei senas, nei jaunas ir tt. Todėl šis veikalas yra būtina reikalingas įsigyti kiekvienam.
Veikalas jau greit bus atspausdin-tas. Siųskite užsakymus ir \$2.00, o netrukus gausite puikiasią knyga, kurios svetimoje padangėje dar nema-tėtė.
Reikalaujant ir siunčiant užsaky-mus kreipkitės prie autoriaus:
A. J. JOKUBAITIS,
327 E Street Boston 27, Mass.

PADABOKITE!
Gryštant tėvynėn - Lietuvon ir keliaujant per Klaipėdą iš-keisk savo doliarus Lietuvos Banke, Klaipėdoje, Liepojaus gatvė 20 (pirmasis bankas Lie-pojaus gatvėje (Libauerstr.) pareinant nuo stoties).
I Lietuvos Banko Bendrovę gali įstoti kaipo dalininkai ir lie-tuviai amerikiečiai. Viena dalis 500 mk. — Reikalaukite įstatų.
LIETUVIŲ BANKAS.
įrašyta bendrovė su apsiurinta atsakomybe.
Klaipėda, (Memel) Maž. Lietuva, Liepojaus gatvė 20.

PAIN-EXPELLER
Raumatizmo, neuralgijos ir raumenų gelimai greitai nustoja, jeigu patirni su
Žiurėk, kad gautum tikrajį-garsų per daugiau kaip 50 metų.
Reikalauk, kad turėtū Jkaro (Anchor) Vaizbaženklį.

KURSAS NUPUOLĖ
1000 AUKSINŲ \$22.50.
Tai geriausia dabar siųsti pinigų į Lietuvą. Pasai grizimui Lietuvon, Laiva-kortės stačiai į Liepoją \$145.00. Padarymas visokių dokumentų. Rašydami pridėkite 2c. stampa. Pinigų siųskite per Money Orderj.
P. MIKOLAINIS,
53 Hudson Ave., Brooklyn, N. Y.

ARTISTIŠKOS POZOS
gyvų modelių — pozavusių as-meniskai, drapiuotų ir nedra-piruotų, šeši puikūs sepią spau-sdiniai didumo 7X9 colių, ant 11X14 užpakalinės pošieros, gatavi dėjimui ir rėjum, apmokė-tai pristatomi už \$5.00, 3 spausdiniai už \$2.50, pavieniai po \$1.25. Lakštelių katalogas su sumažintais spausdiniais už 30c, pinigais ar paštos ženkle-liais bus priskaityta prie pir-mo orderio sepijos spausdinių.
CONSOLIDATED MFG. CO.,
Dept. C, 32 Union Sq., NEW YORK, CITY.

LYTIES ŽINOJIMAS.
Ilustruota, audimo aparuose knyga, spausdinta lietuvių kal-boje, kuri grinu budu, suteikia visą lyties išaiškinimą, kožnas privalo žinoti sveikatos dēlei.
Siunčiame pašta apmokėję už \$2.00. Klauskite cirkuliorio apie kitas mūsų knygas, kurį siunčia-me dykai.
MODERN BOOK CO.
Dept. D., 32 Union Sq., New York.

Dr. Paul J. Jakmauh
(Jankimavičius)
Priėmimo valandos: nuo 2 iki 3 val. po pietų ir nuo 7 iki 6 val. vakare.
509 Broadway, Kampas G St., So. Boston, Mass.
Telephone South Boston 502

KAM KENTĖTI?
Raumatizmo, neuralgijos ir raumenų gelimai greitai nustoja, jeigu patirni su
Žiurėk, kad gautum tikrajį-garsų per daugiau kaip 50 metų.
Reikalauk, kad turėtū Jkaro (Anchor) Vaizbaženklį.

KARDAS

Laisvamųjų mėnesinis laikraštis — žurnalas. Su daugybe gražių paveikslų ir žingeidių pasiskaitymų. Apart moksliskų raštų ir dailiosios literatūros taipgi kiekvieną Kardo numerį kunigas Bima pasako pamokslą apie visą pasaulio nuotikius.
"Kardo" prenumerata metams \$2.50
"Kardo" pr. Lietuvoje bei užrubežij \$3.00
"Kardo" pavienis numeris 25c.
Kas nori gauti vieną "Kardo" numerį del pažiuros — meldžiam prisiųsti 25 centus — invinioje popieron ir indėje konvertan. "Kardas", dykai del pažiuros nėra siunciamas. Visi laisvų idėjų lietuviai yra kviečiami užrašyti "Kardą" vieninteli Lietuvos Laisvamųjų žurnalą. Amerikoje. Užrašykite "Kardą" savo gentims bei pažistamiems Lietuvoje, nes tuomį pagelbėsite Lietuvos žmonėms naikinti kunigų įtekme miniose.
Pinigus siųskit "Kardo" antrašu.
3 SVARBIOS "KARDO" KNYGOS "TIKĖJIMŲ ISTORIJA".
Šitą garsią knyga parašė prof. P. D. Chantelpe de la Sausaye. Yra tai milžiniškas veikalas sudaras net 1086 puslapius. Knyga yra papuošta daugybe paveikslų visokių-tikėjimų dievų, dievaicijų, religijų, šventenybių, šventųjų, bažnyčių, šventnybių ir tt.
Šioje knygoje skaitytojas ras pilną apžvalga visų tautų tikėjimų — religijų, jų pradžių, augimą, vystimąsi, puolimą ir platinimąsi — pradėdant nuo seniausiu amžių, baigant dabartiniiais laikais. Čia aprašomi visi tikėjimai, tikslai, apeigos, jų dievai, jų supratimai apie dangų, pragarą, sielos nemirtingumą ir tt. Knyga yra didelio forma-to, puikiais apdarais — aukso tita-las ant nugaros.
Knygos "Tikėjimų Istrijos" kaina \$7.00.
Pinigus siųskit "Kardo" antrašu.

Kliostorius ir Jezuitai arba Barbara Ubrka.
Vienas iš žingeidiusių romanų lietuvių kalboje. Tikras nuotikis iš Barbaros Ubrkos gyvenimo Karmelitų kliostorių, Krakujov. Lietuvos kalbon išguldė Dr. A. Karalius. Šitos knygos kaina tik \$1.00.
Pinigus siųskit "Kardo" antrašu.
16 KRISTŲ
Svarbi knyga kurioj aprašoma apie įvairių tautų Kristus — Krish-na, Thulis, Crite, Heus, Thammuz, Indra ir tt. Taipgi, šioje knygoje randasi sąrašas 27 garsiausių Bi-blijų. Ir, apie 16 panelių švenčiausių. Šitai knygai medžiaga imta iš Encyclopedia Britanica ir knygos Nature.
Sutaisė T. J. Kučinskas, B. S. Šitos knygos kaina tik 50 centų.
Pinigus siųskit "Kardo" antrašu.
Pasarga: Kas užrašys visas 3 virš paminėtas knygas ir laikraštį, "Kardą", tam nuleidžiama už \$10.
Pinigus meldžiam siųsti sekančiu antrašu: KARDAS 1443 N. Paulina St Chicago, Ill. Dept. 4

Lietuviai Amerikoje

NEWARK, N. J.
Vietos Lietuviai Sujudo.

Rugsėjo 12 d. Lietuvos laivų bendrovė buvo parengus dideles prakalbas. Kalbėjo gerb. Dr. J. Šliupas. Plačiai nušvietė dabartinę padėtį Lietuvoje, savo patyrimus joje ir t. t. Antram atvejuje kalbėjo apie prekybos ir pramonės reikalus. Aiškiai išdėstė, koki žmonės reikalingi dabar Lietuvoje, ir koki bizniui gali būti pelningi ir Lietuvai naudingi. Ant galo aiškino reikalingumą turėti nuosavus laivus. Kvietė prisirašyti prie bendrovės ir pardavinėjo šėrus. Žmonių buvo pilna svetainė. Gerb. Šliupo kalba visiems patiko.

Rugsėjo 13 d., vietos L. L. P. Bonų stotis parengė prakalbas. Kalbėjo kun. žilius. Plačiai aiškino Lietuvos reikalus, ir kaip Lietuviai narsiai kovoja už savo tėvynę. Ragino pirkti Bonus.

Ant galo kalbėjo p-lė Jokubaitė. Ragino prie tėvynės meilės, džiaugės, kad Lietuvoje moterys turi lygias teises su vyrais. Taipgi ragino pirkti L. L. P. Bonus. Bonų parduota nedaug.

Stoties sekretorius A. Pempė perskaitė vardus visų iki šiolieji pirkusių bonus. Apie 2 asmenys yra pirkę po \$500, butent visiems gerai žinomas darbuotojas ir visų reikalų rėmėjas Andrius A. Žiugžda ir geras pilietis Alseika. Daugiausia pirka po \$50. Lietuvos šauliams aukų surinkta \$58.00. Bonų iki šiolieji pasiūsta Misijai \$30.000. Rugsėjo 15 d., per iniciatyvą A. S. Trečiojo, piliiečių burelis turėjo susirinkimą, kad sutvėrus Lietuvos Izdo skyrių. Vakarą vedėjas išrinktas Vl. Lazdynas, raštininkas A. Pempė. Susirinkusieji užmokėjo mėnesines, tuli net iki Naujų Metų. Nutarta šaukti masinį susirinkimą taip greit, kaip galima, sutverti galutinai skyrių Lietuvos Valstybės Izdo ir išrinkti pastovią valdybą. Kleikalikiškos pakraipos žmonės buvo priešingi.

Džukelis.

NORWOOD, MASS.

Vietos "komunistai" ir jų pastumdėliai iš kailio nėrėsi išgirde, kad čia atvažiuos Liet. Atstovas p. Vileišis prakalbų laikyti del Lietuvos paskolos.

5 d. rugs. buvo surengtos prakalbos D. L. K. Keistučio Drtės vardu. Keistučio draugija nebuvo nutarus tų prakalbų rengti, bet "komunistai" žinodami, kad jie gerai susiorganizavę sekama Keistučia Drtės susirinkimą apgalės, į nieką neatsižvelgdamai melžė tą Keistučio Drtę, kaip jiems patinka. Minėtą prakalbą laikė tulas "komunistėlis", kuris draudė susirinkusius, kad nepirtų L. L. Paskolos Bonų.

19 d. rugs. vėl surengė prakalbas vardu L. Darb. Literatūros Draugijos. Taipgi kalbėjo "komunistėlis", koks ten Bure, kuris kalbėjo viršaus 3 valandas. Suprantama, per 3 suviršum val. pripasakojo visokių nesąmonių. Užbaigus jam kalbą iš publikos pareikalavo, kad pirmininkas leistų pakratinėti kalbėtojo kalbą. Nors iš pradžių nenorėjo leisti, bet vėliaus sutiko duoti vienam 10 minutų. Brangindamas laikraštyje vietą, ginčus iš publikos su kalbėtojam neaprašysiu, tik tiek pažymėsiu, kad netik publika, bet ir kalbėtojas suprato, kad per daug visokių nesąmonių pripasakojo ir į daugelį užmetimų visai neatsakė.

Publikos kaip pirmose, taip ir antrose prakalbose atsilankė ne-

daugiau kaip apie šimtas — tai taip simpatizuoja norwood'iečiai "komunistams".

Prakalbos rengiamos 19 d. rugs. J. Vileišiui neįvyko — davė žinią, kad p. Vileišis negalės atvykti.

THOMPSONVILLE, CONN.

Didelis Lietuvių Susirinkimas.

12 Rugsėjo Foresters svetainėje įvyko Thompsonville'io ir apylinkių lietuvių susirinkimas, kuriame dalyvavo su virš 400 žmonių. Šis susirinkimas buvo suauktas su tuo tikslu, idant reikalauti, kad Suvienytų Valstijų valdžia pripažintų Lietuvą, kaip nepriklausomą valstybę, todėl ji ir susirinko toks didelis žmonių skaičius tokioj mažoje kolonijoje.

Apie 3 val. po pietų primininkas J. Grigaitis atidarė susirinkimą ir pakvietė J. F. M. kaip kalbėtoją. Pastarasis nupiešė dabartinius lietuvių troškimus ir jų päsiryžimą stoti už savo laisvę ir ginti Lietuvą nuo užpuolikų, ypatinai lenkų, kurie kesinasi ant Lietuvos žemių. Trumpais sakiniiais apipasakojęs Lietuvos praeitį, grįžo savo kalbą į dabartį ir pareiškė, jog Lietuva ieško sau nepriklausomybės ir nori pradėti našų valstybinį gyvenimą. Bet didžioios pasaulio valstybės, kaip Francija, Amerika ir Anglija neprileidžia ir trukdo. Aiškindamas kritikavo Suv. Valstijų valdžią. Įstojus Ameriką karantalkininkų pusėn, prezidentas Wilson'as pagaminio pasauliui savo 14 punktų, pareiškdamas, jog Amerika kariauja už demokratybės principus ir už mažųjų bei prislėgtųjų ir pavergtųjų tautų paliuosavimą. Žmonės tikėjo, kad toks prez. Wilson'o pareiškimas yra teisingas ir stojo už Wilson'ą visame kame, paremdami jį. Milijonai vyrų tarp tų geraš burys lietuvių jaunuolių, ėjo karėn su tuo įsitikinimu, jog jie kariauja už aukščiau paminėtus principus ir už savo šalies Lietuvos laisvę. Kur dingo tie 14 punktų ir tie demokratybės principai? Klausia kalbėtojas ir pareiškia, jog mažosios valstybės nepripažstama laisvė vien tik del to, kad Amerikos valdžios priešakyje stovi tokie žmonės, kurie beveik nieko nenusimano apie tarptautinę politiką.

Rezoliucijos bus pasiūstos Washingtonan ir į Amerikoniskus svarbesnius laikraščius.

Ten Buvs.

GARDNER, MASS.

Lietuvos Vėliavos Iškilmeje L. L. P. Bonų Parduota už 1000 dol.

Nedėlios vakare, 19 rugs. Millers Opera House, turėjo kalbėti Majoras Žadeikis, bet majorui neatvykus jo vietoje kalbėjo p-lė Marijoną Jokubaitė. Publikos susirinkime buvo apie 400 asmenų. "Aušros" chorą po vadovystę L. Deltuvos atydarė susirinkimą su Amerikos himnu "The Star Spangled Banner" ir "Lietuva Tėvynė Musų". Lietuvos himną giedant buvo išnešta ant estrados prieš publiką Lietuvos trispalvė vėliava. Gardnerė su šiuo susirinkimu pirmą sykį viešai pasirodė Lietuvos vėliava, nes iki šiolai Gardnerė niekas neturėjo ir niekad niekas nebuvo matę Lietuvos vėliavos. Šitas susirinkimas delto ir buvo vadinaamas Lietuvos vėliavos iškilme.

Pirmu atvėju Jokubaitė kalbėjo apie reikšmę Lietuvos vėliavos.

Antru atvėju Jokubaitė kalbėjo apie Lietuvos L. Paskalą. Bonų pirko 18 asmenų, viso už 1000 dol. Gardnerė Lietuvos Laisvės Paskolos Bonai plečiasi pusėtinai, nes jau pirko bonus 70 asmenų už 4050 dol. Musų kolonijos kvota 8000 dol., reiškia, mes jau didesnę pusę išpirkome ir tikimės, kad mūsų kolonijos lietuvių nepasiliks užpakalyje kitų miestų ir laiku davarys savo kvotą.

Gardneriečiai, pasipirkime, nes laiko jau nedaug, pirkime L. L. P. Bonus. Mes visuose kituose Lietuvos klausimuose neatsilikę užpakalyje kitų kolonijų, taipgi ir šiame dalyke veikime visi išvieno, kad Gardnerio lietuvių L. L. P. kvota būtų sudėta.

Mikas Stakėnas.

MONTELLO, MASS.

Komunistų Norai Išnaudoti Lietuvos Neprigulmybę.

Amerikos lietuvių žino, ką reiškia dabartiniai lietuviški komunistai. Pirmiaus jie save vadino socialistais, bet socialistų partija sužinojo, kaip tokius iš partijos išbraukė, tai tuomet jie pasivadino rusiš. bolševikais. Bet, matyti ir Rusijos bolševikai su jais nė kiek nesiskaito. Jie per visą laiką niekino, spiaudė Lietuvos neprigulmybę. O ką jau bekalbėti apie tuos, kurie kovoją už Lietuvos laisvę! Čia pirmisiu nors kelis pavyzdžius iš mūsų kolonijos Montello.

Kuomet susipratę lietuviai tvėrė Lietuvos Gelbėjimo draugiją ir rengė prakalbas, tie vadinamieji komunistai susirinkdavo pas svetainės duris ir atkalbinėdavo einančius į susirinkimą. Jei kuris jų neklausydavo, tai jie buriais pastodavo duris. Netik šmeiždavo einančius į svetainę, bet ir buvo tokių drašuolių, kurie spėką užblokuodavo duris ir tarpduryje pakeldavo triukšmą, spėką sulaukydavo, ir t. t. Tie patys panašiai elgsėsi ir Lietuvos atstovų, t. y. gerb. Vileišio ir Žadeikio surengtos prakalbose. Kuomet gerb. Vileišis pirmu sykiiu kalbėjo, tai susirinkusi svetainėje publika nerimavo, kad minėti padaužos garsiai rėkavo apačioje pasilikę ir net neramu buvo ir pačiam Lietuvos atstovui kalbėti.

Dabar, rugsėjo 14 d., kuomet gerb. Žadeikis kalbėjo, tai tie patys komunistai netik einantiems į svetainę duris užblokavo, bet dar susirinkusi apačioj gurgau rėkavo. Kuomet vienas rengėjų nuėjęs į apačią paprasė, kad duotų ramumą susirinkusiems ir kalbėtojui gerb. P. Žadeikiui, tai komunistai pradėjo dainuoti rusiškai, rodosi "Bože Caria Chrani" ir t. t. Kuomet Žadeikis iš svetainės išėjo sėsti į vežimą, padaužų burys drįso užkabinėti.

Bet stebėties reikia, kaip jie nori išnaudoti savo reikalams kalbėti Lietuvos neprigulmybę. Jau mes esame patyrę, kad pasislėpę išgauna pasus ir skubinasi į Lietuvą, kad pirmiau tų žmonių parvažiavus, kurie ištikrųjų čia budami darbavosi už Lietuvos Laisvę. Mat jie elgiasi panašiai kaip tie bambadieriai, kurie pamatę naują sienoj plyšį ten ir lenda, kad niekas jų nepatėmytų. Čia mums, montelliečiams, yra žinomas dalykas, kad kuomet inžinierius P. žiuris pradėjo organizuoti Progress Shoe Kompaniją, minėti komunistų padaužos priešinosi kiek tik pajėgė: šmeižė kompaniją ir patį organizatorių, bet dabar, kuomet jau dirbtuvėje darbas eina, tai jie kaip tie bambadieriai (tarakonai) į naują sienos plyšį pradėjo lysti visokiais bosais ir t. t. Mat jų yra manoma, kad už Progress Shoe Mfg. Co. pasislėpęs bus lengviau važiuoti į Lietuvą. Pavyzdin S. M. dingo slaptai iš Progress Shoe kompanijos ir vietiniai lietuviai nežinojo, kur jis dingo. Bet da-

bar girdėti, kad Progress Shoe kompanija gavusi nuo jo telegramą iš Kauno. Toje telegramoje sakė, kad Progress Shoe kompanija išdirbtų sampelius Lietuvos kareiviams, tad vietos lietuviai labai stebisi iš jo, nes kuomet čia budavo, tai visokias pašaipas darydavo iš Lietuvos kareivių ir iš Lietuvos neprigulmybės, viešai iš astrados visokiais budais niekino Lietuvos neprigulmybę, o dabar jau Lietuvoje, Kaune, mano iš Lietuvos kareivių sau biznį daryti. Mat čia vietos lietuviai jau nebetiki tokiems, kaip jis, tat po Progress Shoe kompanijos vardu nori pasinaudoti iš Lietuvos vargdieniu. Jau laikas būtų Progress Shoe kompanijai šerinkams atkreipti atydą, kas po jos vardu slapstosi.

Tėvynainis.

RACINE, WIS.

Valstybinio Fondo Reikale.

Lietuvos Laisvės Paskolos stotis laikė posėdį rugsėjo 13 d. vak. Apkalbėjęs stoties reikalus, kalbėta buvo apie Lietuvos Atstovybės paduotąjį sumanytą sudaryti bendrą kuną pas Amerikos lietuvių arba Amerikos Lietuvių Valstybinį Fondą.

Apkalbėjęs visapusiškai, atrasta būtinas reikalas turėti Valstybinis Fondas, iš kurio būtų aprupinti visi Lietuvos Valstybės reikalai Amerikoje ir Lietuvos piliečių gyvenančių Amerikoje.

Kad išsiskirsčius į grupes nėra galima tiek daug padaryti geru Lietuvos Valstybei, tai mums parodo praktika iš praeties.

Tad mes, visos Racine lietuviškos draugijos, dirbančios Lietuvos Valstybės darbą susispetę prie L. L. P. stoties parduodami L. L. P. Bonus.—

Šiuomi užgiriame Lietuvos Atstovybės sumanytą ir reikalaujame, kad nevilkinant būtų išdirbti galutini "V. F." įstatai, ir kad būtų tveriamas bendras kudas — Lietuvos Valstybės Fondas.

Mes žinome, kad tik vienybėj galybė ir mus laimėjimas sunkioj kovoj Lietuvos Laisvės. Mus visų susivienijimas ir bendras darbas atneš mums lietuviams gerus vaisius.

L. L. P. Stoties Valdybos parašai: Pirmininkas Antanas A. Gudžianus, protok. raštininkas Martynas Kasparaitis, izdininkas Mikolas Digrys.

DETROIT, MICH.

Rugsėjo 19 d. buvo surengta didelė lietuvių demonstracija prieš lenkų įsiveržimą į Lietuvos kraštą, kur lenkai manė užimti Lietuvą ir prisisavinti, kad lietuviai neįsigalėtų patys turėti savivaldą.

Detroit'o lietuvių išgirde tokią lenkų nesąmones ir melagystes tuo šoko visi išvieno ir užkvietė visus lietuvius į didelę demonstraciją, kad parodyti amerikiečiams visus lenkų melagystes. Ir dalyvavo 18 lietuviškų draugijų. Niekas nepaisė, kokios kuri nebutų pakraipos. Kartų prisidėjo ir keletas ukrainos draugijų demonstruoti prieš lenkus.

Demonstracija prasidėjo 3 valandą po pietų.

Pirmutinė divizija susidėjo iš A. L. kareivių, kurių dalyvavo apie šimtas, jie visi tarnavę Dėdei Samui.

Antra divizija susidėjo iš mažučių mergaičių, kurios visos buvo apsirėdžiusios Lietuvos vėliavos spalva.

Trečia divizija vienų mažulių vaikučių, ir visi nešė lietuviškas vėliavukes.

Ketvirta divizija buvo moterų, kurios buvo baltai apsirėdžiusios ir turėjo pasidariusios kepures iš Lietuvos vėliavukių.

Detroito choro merginos visos buvo apsirėdžiusios tautiš-

kai, kaip senobinė Lietuva nešiodavo.

Ant galo įvairios lietuviškos draugijos ir keletas ukrainiečių draugijų. Išviso buvo apie penki tūkstantčiai lietuvių. Maršavo Woodward Ave. link miesto ir ten suėję į svetainę, kur pirmiausia buvo užgiedotas Amerikos himnas, paskui lietuviškas, ir užbaigė ukrainiečių tautišku himnu.

Vienas Lietuvos kareivis perstatė keletą kalbėtojų. Pirmiausia kalbėjo iš miesto atsiųstas amerikietis ir kita amerikietė, užtardami Lietuvos neprigulmybę. Ir kalbėjo du lietuviai: vienas p. Karosas, antro pavardeš nenugirdau. Taipgi kalbėjo ir ukrainiečių kalboje. Prakalbų petraukoje sudainavo keletą dainų ir paskui buvo renkamos aukos padengimui lėšų.

Ant galo kun. Kemėšis kalbėdams ragino visus lietuvius, kurie dar nėra pirkę bonų, kad nelauktų ilgai ir tuo nusipirkūt.

Išnešė Rezoliuciją, kuri bus pasiūsta į Washingtoną prez. Wilson'ui, kad Amerika pripažintų Lietuvos neprigulmybę.

Bet atsirado tokių lietuvių bolševikų, kurie pajuočė šitą demonstraciją. Bet galim stačiai vadinti tokius lietuvius ne bolševikais, tik Pool Room'ių spitūnų valytojais.

Detroit'o lietuviai dalinasi į kelias partijas, bet šitoji demonstracijoje visi dalyvavo, išskiriant bolševikus, pulrumiečius, kurie vieni buvo priešingi.

Mes Amerikos lietuvių tautininkai stokime visi išvieno ir paduokim savo dešinę ranką Lietuvai - močiutei, kurią persekioja lenkų imperializmas, kurs plėšo kurs krutinę. Visi stokim išvieno į bendrą darbą ir kol mes atsiakratysim Pilsudzkio arba kitokio lenkų persekiotojus, eikim visi išvieno, kaip mūsų broliai šiandie eina Lietuvoje, be jokių skirtumų.

Lietuvos Sunus.

NORWOOD, MASS.

Atsakymas Klerikalams.

Andai "Sandaroje" buvau pastebėjęs, kad klerikalai savo surengtuose pinkniuose svaigalais vaišina svečius. Kadangi klerikalai kartas nuo karto kalba apie dorą, prikaišiodami laisvamaniams stoką doros ir t. t. ir kad dar jie drįsta per savo organą teisintis, kad jie nenori šlaপিų piknikų, tik ten koks nelemtas žmogelis šlapina piknikus, todėl buvau priverstas per laikraštyje paaiškinti dalyką, ar taip ištikrųjų yra, kaip jie aiškina. Minėtas mano paaiškinimas tuliems klerikalams labai nepatiko.

No. 105 "Darbininko" tulas jo sunus, neturėdamas argumentų pateisinti klerikalus, kolioja mane, ir "Sandarą" vadina katalikų šmeižike, o vis del tų piknikų. Netik laisvieji, bet ir klerikalų pasekėjai — katalikai aiškiai suprato, kad teisingas aprašymas apie klerikalų pasielgimus, tai nėra šmeižimas katalikų, tik kas-žin kodėl to "Darb." koresp. to nesupranta.

Da "Darb." koresp. pyksta ant manęs už tai, kam aš pastebėjau Kneiziu, kuris čia kalbėjo 12 d. Liepos, kad ne Lietuvos kariuomenė paliokius išvijo iš Lietuvos, kaip Kneizis aiškina, tik rusų spaudžiami paliokai turėjo trauktis iš Lietuvos. Veluti "Darb." koresp. jieško "Sandaroje" argumentų del pateisinti Kneiziu, nes kada Rusai vijo paliokius iš Rusijos ir Lietuvos, "Sandara" to neslėpė ir tie visi nuotikiai buvo parašyti "Darb." koresp. lygiai ir minėtas "oratorius" turėtų žinoti, kad prakalbos buvo rengiamos ne vienoms maldingoms davatkoms, bet visai Norwood'o visuomenei, kur kalbėtoju užduotis turėjo but aiškyti nuotikius taip, kaip jie yra,

o ne vien jausmais vaduotis. Dar "Darb." koresp. iš peties kerta sandariečiams užtai, kad K. Norkus už prakalbą čia laikytą paėmė 10 dol. Kad Norkus paėmė 10 dol. gal ir per daug, bet lygiai ir "D." koresp. per daug niekina Norkų, nes Norkus tuom laiku važinėjo su prakalbomis po visus Suvienytas Valstijas, taigi reikia žinoti, kad kelionėje pragyventi brangiaus atseina, negu pastovioj vietoj ir reikia apmokėti kelionės tikietai. Vadinti Norkų vilkų tegali tik tie, kurie myli daug apie dorą kalbėti.

Zanavykas.

RACINE, WIS.

"Birutės" Choro Likvidavimas.

Buvo susirinkimas "Birutės" choro rugsėjo 19 d., pas J. Dokšų. Su šiuomi susirink. užbaigė B. C. gyvenimas. Kadangi gyvuojant "B. C." visi jį rėmė, tad manau yra reikalas pranešti Racine lietuviams, kas svarbiausia, tai yra "Birutės" choro pinigai. Mat buvo izde \$116.00.

Pabaigoje 1919 m., atsisakius mokinti "B." chorą P. Sinkui ir negaunant mokytojo, o, antra, trukstant spēkų ir priešinimas iš kairiųjų pusės, joku būdu nebuvo galima tokią draugijęli mus kolonijoje bujoti. Bet gruođio mėn. dar buvo vilties kibirkstėlė, kad gal šiaip bei taip bus surasti budai ilgėsniams "B." C. palaikymui — vienok praslinkus pusmečiui, tai yra iki Liepos 14 d., kurią dieną buvo suauktas "B." C. susirinkimas. Mažai ji narių tebuvo atėję — jų nedaug ir yra. Tada jau suprasta, jog nėra galymibių gyvuoti "B." C. ir nariai Liepos 14 d. reikalavo, kad \$116.00 dol. būtų paskirti svarbiems Lietuvos reikalams, butent — Liet. Raud. Kryžiui. Vienok, kaip kurie nariai parodė tėvynės meilę tuomi, kad priešinosi sunaudojimui "B." pinigų geriems tikslams. Prot. rašt. pagaminio tam tikrą petičiją, po kuria pasirašė 7 nariai "B." C., o 3 atsisakė. Tad balsavimo pasekmės rodo, kad "B." C. \$116.00 būtų paskirta L. R. Iteikta apdraustam laiske narių pareiškimą "B." C. pirmininkui J. Dokšai, kad išduotų pinigus P. Samalionei, ir kad pinigai iki rugsėjo 20 d. būtų išsiūsti į Lietuvą. Bet J. Dokšas, vieton pildyti didžioms narių norą, štaiką sugalvojo su pagelta P. Sinkaus. P. Sinkus parašė visiems "B." C. nariams atvirumas vardu J. Dokšaus, kviesdamas į susirinkimą ant rugs. 19 d., 2 val po pietų į jo grincią. Susirinko į 10. narių. Prasiđėjo kalbėjimui, bet pirmininkas vis neatdoro susirinkimo. Pagalios apie ketvirtą valandą paruoštą dienotvarkę perskaito, bet ji nariai atmetė ir pasiulė tuojuos atidaryti susirinkimą, paskirti esanti "B." C. izdą ir bus pabaigtas visas reikalas. Bet pirm. sako, kas to reikalauja, tai esą revoliucionieriai ir neturės balso, bet, nelaimė, tų revoliucionierių susirinkime 7 nariai, o ne revoliucionierių tik trīs. Matydamas J. Dokšus, kad yra prie sienos teisingumo prispaustas, paklausia, ar "B." C. nariai apsiima apmokėti padarytas iš seniaus išlaidas. Nustebome iš kur-gi tos išlaidos, kad mes jų nežinome? Va kokios — sako J. Dokšus — yra išlaidos: pas mane "B." C. 1918 m. yra laikęs grincioj 40 praktikų, aš, sako reikalauju, kad man būtų apmokėta po vieną dol. už praktiką. Bet čia, po doliarį permažai, iš antro sykio reikalavo \$45.00. Mokytojas P. Sinkus pamatęs, kad yra progą pasinaudoti, reikalauja, kad ir jam būtų išmokėta \$45.00 už mokinimą. Dar atsirado koks ten paskelbimas laikraščio "N." \$2.90 ir atvirutės \$0.10c., viso \$3.00. Kaip bežiurint išlaidų priskaityta į \$93.00. Susirinkę nariai aiškina J. Dokšai:

Tamsta! "B." C. suteikė grincią keletą vakarų, bet ar turi sąžinę tiek daug imti? Ir kodėl tuomet buvai pažadėjęs nieko neimti, ir visur tamstos vardas laikraščiuose skambėjo: "J. Dokšai ačiū už suteiktą stupos", ir tamsta tuomi didžiavais; ir kam dabar neteisingai nori pasisavinti dalį "B." C. pinigų? geriaus atiduotumėi Lietuvos našlaičiams. Veltui buvo nariu teisingi nurodymai ir "B." C. išdo didesnės dalis pateko: J. Dokšai \$45.00, P. Sinkui: 45.00, o Lietuvos našlaičiams vos teliko \$23.75! Dabar visi te žino, kas pasinaudojo "B." C. turtu. Jei butų visi \$116.00 pasiūsta L. R. K. butų nušluostyta nė vienam kudiškiui ašaros ir nevienam Lietuvos kareiviui žaizdos aprišta.

Racine vietos lietuviai perskaičė šį aprašymą įsitęmėkite ir žinokite, kam pateko trisrus jus remiamo "Birutės" buvusio choro. Tėbuna teisėjai visi lietuviai šios Racine kolonijos. Buvusio "Birutės" choro prot rašt. Martynas Kasparaitis.

WORCESTER, MASS.

"Aušrelės" Chorių Vakarėlis.

Nedėlios vakare, 19-tą dieną rugsėjo "Aušrelės" kambaryje buvo parngtas gražus vakarėlis, su dainomis, muzika ir lietuvišku žaidimu. Jaunimo buvo prisirinkę pilnas Kliubo kambarys — visi laukė programo pradžios.

7:30 val. vakare, F. Skliutas, rengimo komisijos narys, praneša susirinkusiems, kad programos prasidės. F. Skliutas, pakvietė drg. "Aušrelės" pirm. V. M. C. pasakyti įžanginę prakalbėlę. V. M. C. savo trumpoje prakalbėlėje, pareiškė, kad šį žiemose sezoną vietos jaunimas (aušreliečiai) stengsis išnaudoti visokiais būdais; į vietą laiką leisti veltui, ypač nedėliu vakarais bus rengiami įvairūs vakarėliai, kaip tai: paskaitų, prakalbėlių, lietuviškų žaidimų, ir šiaip jau visokių promogėlių. Todėl yra kviečiami visi nariai ir narės aušreliečiai lankyti tuose vakaruose. Taipgi, pageidaujama ir tie, kurie dar nepriklauso prie šio gražaus jaunimo būrelio, merginos ir vaikinai, taipgi ir suaugę žmonės, kurie interesuojasi jaunimo veikimu. Poto F. Skliutas paeiliui perstatydino programo pildytojus. Programme visi gerai pasižymėjo savo gabumais, bet ypač p-lė Gedminiūtė, savo eilėmis puikiai sužavėjo klausytojus. Taipgi p-lė J. Mitriekiūtė paskambino keletą dalykių ant piano, kas labai klausytojams patiko. P-lė J. Mitriekiūtė turi nepaprastą gabumą skambinime piano. Ji jau daug kartų pasižymėjo, bet trumpoje ateityje, galima tikėtis, kad ji bus pažymėtina pianistė. Visi solistai, taipgi savo roles puikiai atliko, ypač, P. Skrickis, žymus dainininkas, taipgi dalyvavo šiame programo išpildyme. Poto buvo žaidimai, su dainomis. Žodžių sakant, visas programelis gerai pavyko. Pageidaujama daugiau tokių vakarėlių. "Aušrelės" Teatralis skyrius, po vadovystę gerb. B. Mingilo, pradžioje ateinančio mėnesio (spalio), stato scenoje puikų veikalą, "Brol - žudžiai." šis veikalas yra labai gražus, ir pamokinantis, taipgi podraug juokingas. Patartina visiems tēmyti dieną lošimo, kuomet bus pagarsinta.

Meškutis.

NEWARK, N. J.

Davatkos Pakėlė Triukšmą.

Rugsėjo 20 d. parapijos svėtainėje buvo šaukta viešas susirinkimas apkalbėjimui Lietuvos Valstybės Fondo Skyriaus. p. Vl. Lazdynas atidaręs susirinkimą, paaškino, kam susirinkimas šauktas, bet vietoj leisti svarsty-

ti L.V.F. reikalus, pradėta svarstyti N. J. Tarybos reikalai. Daugelis prašo balsų. Pirm. kalba, kiti nerimauja.

Duota įnešimas, ar reikalinga Valstybės Fondas. Didžiama balsų nutarta, kad reikalingas, tik keletas buvo priešingų. Vėl svarstyta, ir kalba visa eilė kalbėtojų.

Washington'o atstovai V. Ambrozevičius ir J. Kralikauskas išduoda raportus. Dalykai taip supainioti, kad publika nesupranta, kame tikslas. Ilgą laiką kalbėta apie Tarybos reikalus.

Ant galo prieita prie L. V. F. ir p. A. Staknis iš Bloomfield, N. J., gavęs balsą nurodinėja, kad L. V. F. yra nereikalingas, nes da seni fondai gyuoja ir t. t. Davatkos pradeda rėkauti, kad Fondo nereikia. Kyla triukšmas, visi rēkia savotiškais balsais, betvarkė didžiausia. Policija atėjo, primininkas susirinkimą uždaro, vyčiai pradeda savo susirinkimą, davatkos nubalsuoja, kad Fondo nereikia tvirti, su riksmu išsiskirsto. Pirmininkas paprašo, norinčių prisirašyti. Didokas skaičius pasilieka, ir prisirašo prie L. V. F.. Valdība išrinkta ir šių ypatų: J. Kralikauskas, pirm.; K. Ambrozevičius, pagalbininkas; M. Dvareckas, izdininkas; A. S. Trečiokas, sekretorius.

Reik pastebėti, kad klerikalų tikslas buvo susirinkimą paardyti ir neprileisti prie sutvėrimo skyriaus, nes jųjū vadai, ypač A. Staknis, išsireiškė, kad nereikia tvirti naujas fondas, buvo aišku, jog bijo, gali pakenkt Tautos Fondui. Mat šiandie žmonės jau supranta T. F. tikslą ir nenoti į jį aukuoti. Jei susitvers Valstybinis Fondas, tada T. F. "Amžiną atilį" reikės užgiedoti. O kas tada bus su Mastawskiu ir pan de Garleva ir kitais?

Kaip ten nebutų, klerikalų vadų pasiūlymas kiršina tamis žmones prieš Valstybinį įstaigą. Tik blogos valios žmonės tų gali daryti. Žinoma, tuos žmones, kurie kėlė triukšmą, ypač moteris, kaltinti negalima, nes jos nesupranta geriau. Joms buvo neleista apsišviesti, jos nēra pribrendę prie valstybės idėjos, jos negali atskirti Tautos nuo siauros partijos. Bet verti pasigailėjimo tie žmonės, kurie kursto ir neleidžia musų gražiajai lyčiai apsišviesti. Ateis laikas, kad toki vadovai sunkiai atsakys prieš Lietuvos Valstybės įstatymus.

Net buvo pastebėta, kad moterėlės įtarė bolševizme, šaukė cecilikais tuos žmones, kurie rēmė L. V. F., o iš to galima suprasti, kad eina organizuota kampanija įtarti tuos žmones, kurie remia Lietuvos Misijs sumanymus. Tą pradėjo "Draugas". Jo obalsis atsiliepė kolonijose, tikslas aiškus — diskredituoti Lietuvos atstovus. Reikia kas nors daryti, kad tam užbėgus kelią, nes Lietuvos reikalus Amerikoje pastato kėblame padėjime. Kurie mokate skaityti, tarp eilučių, pamatykite, kad tai kerštas Lietuvos Atstovams už reikalavimą T. F. atskaitų. Štai delko Amerikos valdžia nepripažįsta Lietuvos.

Viską žinantis.

LIETUVIŲ FILMŲ BENDROVĖS JUDAMI PAVEIKSLAI IŠ LIETUVOS GYVENIMO.

Bus rodomi:

Ketvergo vakare, spalio-Oct. 7-ta d., Lietuvių Salėje, (Linden Parke), Naugatuck, Conn.

Subatos ir Nedėlios vakarais, spalio-Oct. 9 ir 10 d. d., Lietuvių bažnytinėje Salėje, Ansonia, Conn.

Penedėlio vakare, spalio 11 d., Casino Salėje, Central St., Thompsontonville, Conn.

Vedėjas A. P. Račūnas.

KNYGŲ KATALOGAS.

"Sandaros knygyne dabar gaudamos šios knygos:

11. Amerika. Rinkiny su įvairių faktų, žinotinių Amerikoje gyvenančių ir čion atkeliavantiems lietuviams, Surinko ir parašė V. K. Račauskas. Pusl. 288, didelio formato knyga \$1.25
12. Aisopo Pasakos. Čia telpa 297 įvairios pasakos, šių pasakų skaičius yra lengvas, mielas ir žinčginis netik vaikams, bet ir suaugusiems. Surinko ir lietuvių kalbon išvertė Karolis Vairas. Pusl. 346. Kaina tik \$1.25
13. Aušrinės Kėliai. Čia telpa gražių eilių ir šiaip pasiskaitymų. Verta perskaityti kožnam mylinčiam klasiškų r a š t u s. Pusl. 79 \$0.50
14. Andersono Pasakos. Čia telpa 11 gražių pasakaičių su paveiklėliais papuoštų. Lietuvių kalbon išguldė P. Nerys. Pusl. 82 \$0.25
15. A B C. Pradžiamokslis rašymo ir skaitymo knygelė I. Sūtaišė Mokytojas Juozas Damijonaitis. Kietais audimo viršėliais 30c
16. Aukso Veršis. Vieno veiksmo komedija. Vertė Scenos mylėtojas. Pusl. 35 \$0.15
17. A. L. T. Sandaros Principai ir Programos. Parašė Albinas Rimka. Pusl. 32 10c
18. Eilės - Dainos. Parašė Juozas Rainis. Gražios eilės del deklamavimo. Pusl. 32 \$0.20
25. Ką daryti, kad sveiki butume ir ilgai gyventume. Pusl. 32 .. 10c
26. Kaip Japonai gyvena dabar. Parašė Dėdė. Pusl. 48 10c
27. Liudvikas Pasteris. Žmonijos geradarys ir Jurgis Stefesonas. Geležinkėliai. Parašė M. Šalčius. Su paveiklėliais. Pusl. 48 20c
28. Lietuvių - Latvų Respublika ir šiaurės tautų sąjunga. Rinkinys staipsnių ir paskaitų parrašytų Dr. Jono Šliupo. Išleista Stockholme 1918 m. Pusl. 162. Kaina \$1.00
29. Lietuvos Laisvė. Trumpa peržvalga Lietuvių tautos politikos. Parašė daktaras Jonas Šliupas. Pusl. 47 10c
31. Lietuvių Kalbos Gramatika. Pradinėms mokykloms vadovėlis. Sūtaišė mokytojas Juozas Damijonaitis. Pusl. 116. Perspausdinta iš trečios laidos. Kietais viršėliais 45c.

32. Lietuvos Gaspadinė. Arba pamokinimas kaip valgius gaminti. Parašė Žmona. Pusl. 80 30c
 33. Mulkinė ir Mulkytojai. Dvejų veiksmų komedija iš Amerikos Lietuvių gyvenimo. Parašė Knyburys. Pusl. 35 10c
 34. Jaunuomenės švietimas kitur ir pas mus. Pusl. 28. 10c
 35. Naujas Budas Išmoki Rašyti. Sūtaišė P. Mikolainis. Pusl. 30. 10c
 41. Rojus ir Pažanga. Senovės pasakojimai apie rojus amžius ir rojus šalis. Vertė V. K. R. Pusl. 112 35c
 42. Šienapiūtė. Vieno akto operos Libretto. Žodžiai K. Jasiukaičio, muzika Miko Petrausko. Pusl. 24 10c
 43. Trachoma arba sergėkitė akis. Prie šviesos ir kiti naudingi straipsniai. Pusl. 100 15c
 44. Visas Svetas. Žemė, kalnai, vanduo, upės, žmonės, miestai, statistikos žinios. Sūtaišė P. Mikolainis. Pusl. 156 20c
 46. Danguos Augštumas ir Žmogaus Senumas. Eilės — "Anykščių šilėlis" ir kitos naudingos žinios. Pusl. 149 20c
 47. Žmogaus Pareigos. Italų kalboje rašė G. Mazzini. Vertė V. K. R. Aukštās troškimas teisybės ir geismas tikrosios žmonėm laimės, kuri turėtų kilti iš pasišventimo, iš savų pareigų pildymo. Ar skaitei šią knyga? Pusl. 245. Kaina \$1.00
- "Lietuvos Kariuomenė"
- Parašė Karininkas Ladislovas Natkevičius, artilerijos vyresnysis Leitenantas.
- Telpa pilnas aprašymas tverimosi Lietuvos kariuomenės, Lietuvos kariuomenės forma, virš 60 gražių, įvairių fotografijų, porą žemėlapių ir keletas kariškių dainų su gaidomis.
- Šita pirma tos rūšies knyga lietuvių kalboje, turi rasti kožno jaunuolio skaitoma ir gerbiama. Kaina popieros viršais — \$2.00. Ta pati gražiais audimo viršais \$3.00.
- Užsakymus ir pinigus siunčiant, geriausia, siųsti per paštos Money Orderį, sekamu adresu:
- "SANDARA", Book Dept., 327 E St., Boston 27, Mass.

BAMBINO

Vaikai myli jį! Jie prašo daugiau!

Jis užlaiko vidurius geroj tvarkoj. Jis vaikams padaro linksmus ir sveikais! Susideda iš tyriausių sudėtinių ir neturi savoj nuodingų dalių. Saugus, užtikimas, vidurius paliausuojantis vaistas! Veikia greitai — maloniai.

Pirm negu pirkis žiūrėk, kad "Bambino Lėlės" paveiklas būtų ant pokelio.

50c. vaistinyčiose arba 60c. su persuntimu, užsisakant nuo išdirbėjų: F. AD. RICHTER & CO., Bush Terminal Bldg. No. 5, BROOKLYN, N. Y.

Tel. S. B. 27.

Dr. M. V. Casper
(KASPERAVICIUS)
— LIETUVIS DENTISTAS —
Priėmimo valandos:
nuo 9:30 iki 12 diena,
nuo 1 iki 5 po pietų ir
nuo 6:30 iki 9 val. vakaro.
451 Broadway
So. Boston, Mass.

Bell Phone Dickinson 3995 M.
Dr. Ignotas Stankus
1210 S. Broad St., Philadelphia, Pa.
Lietuvis Daktaras ir Chirurgas.
Ofiso Valandas:
Nuo 9 rito iki 5 po pietu
Vakarais, Ketterge nuo 6 iki 9 P. M.
Nedėliomis iki 4 po pietu.

"LIETUVOS UKININKAS"

SAVAITRAŠTIS laikraštissu priedais "ŽEMĖ", "SVEIKATA" "JAUNIMAS" ir dailės. Kaina metams Amerikoje \$2.00, Lietuvoje \$1.50.

Užrašykite čionai paminėtą laikraštį savo giminėms Lietuvoje, nes jie karo nuvarginti ir neturi už ką patis užsirašyti, taipgi užrašykite ir sau Amerikoje, nes tai yra vienintelis darbo žmonių laikraštis, kuris kovoja už darbininkų buvio pagerinimą.

Kaip su užrašymų laikraščiu, taip ir kitais Varpo Bendrovės reikalais kreipkitės pas Varpo Bendrovės atstovą Amerikoje šiuo adresu:

M. L. VASILIAUSKAS,
307 W. 30TH ST., NEW YORK, N. Y.

Išgaminuojam akis ir pritaikom akinius.

H. S. Stone O. D.
Akis Specialistas.

399a Broadway,
Tarpe E ir F gatviu. South Boston.

Tel. So. Boston 270.
DR. JOHN MACDONNELL, M. D.
Galima susikalbėti ir lietuviškai
Ofiso valandos:
Rytaiš iki 9 val.
Po pietų 1 iki 8
Vakarais 6 iki 9.
536 Broadway, So. Boston.

Didžiausias Knygynas
J. B. Aglinsko, Chicago

Užlaikau Knygų Krautuve, parduodu įvairaus turinio knygas, kaip tai: beletristika, ekonomija, sociologija, politika, gamtos ir kiti mokslai. Hygiene, istorija, etnologija, biografija, kalbamoksliai, poezija ir teatrų knygos. Taipgi priimu paskelbimus, užrašau laikraščių ir pavieniais parduodu sekancius: "Naujienas", "Keleivių", "Kardą", "Dilgėles", "Sandarą", "Amerikos Lietuvių" "Dirvą" ir kitus. Prisijūdami už 6c. krasaženklį reikalaukite katalogo.

Adresuojant:
DARBO ŽMONIŲ KNYGYNAS,
3238 S. Halsted St., Chicago, Ill.

TELEGRAMAS IŠ KAUNO

Amerikos Lietuvių Audimo Bendrovė gavo nuo savo atstovo iš Kauno, Lietuvos, sekancią kablegramą: — "Dirbtuvė bus Kaune. Valdžia duoda žemę ir namus. Mašinių galima gauti Vokietijoje. Skubinkit kelt kapitalą."

Amerikos Lietuvių Audimo Bendrovė stengiasi greit atidaryti verpyklas ir audeklinės Lietuvoje ir tam tikslui pasiuntė ten savo atstovą.

Idant greičiausia kaip galima kunitis Lietuvos Rubų Industrijos steigimo didelis darbas, reikia, kad visuomenė jį remtų ir kad visos musų rubų industrijos spēkos būtų sutrauktos į kruvą. Tuom kaliu ir einama. Kiek laiko tam atgal Progreso Rubų Bvė susivienyjo po Atlaso Rubų Bvė panaikindama savo čarterį; dabar Amerikos Lietuvių Audimo Bvė padarė sutartį organizavimo darbą varyti išvien su ATLASO RUBŲ Bvė, kad tokiu budu bendrai siekti prie bendro tikslo — Lietuvos rubų industrijos įsteigimo. Visuomenė, ypatinai turėtų remti šias Bendroves, prisidedama prie jų pinigais, nes šios bendrovės jau daug spēkų suorganizavo ir delto jose įdėti pinigai greičiausia atsieks tikslą.

Norėdami prisidėti ar su kitokiais reikalais rašykite į:

AMERICAN - LITHUANIAN TEXTILE CORP'N
arba **ATLAS CLOTHING CORPORATION,**
343 Broadway, Boston 27, Mass.

Lietuvių Aptieka

Jeigu norite teisingų vaistų ir nužemintom kainom, tai visada eikite ant 100 Salem st., kur rasite visokių Amerikos vaistų ir Europiskų ir visokių šaknių lietuviškų.

Mes laikome užtikrintas gyduoles nuo visokių ligų, kaip tai: nuo galvos skaudėjimo, nuo užsenėjusio reumatizmo, nuo nusiūpnėjimo strėnų, kraujo valimui, nuo uždegimo plaučių, nuo kosulio ir visokių kitų ligų. Taipgi turime nuo visokių slaptųjų ligų ir geriausius patarimus suteikiame, nuo patrukimo del vyrų ir moterų. Atsiminkite, jeigu pirksite pas mus, suėdysite pinigų ir sveikata. Ateikite visada pas mus, o mes jums patarnausime kuogeriausiai. Pašaukiame geriausiu daktarus per telefoną visai uždėya.

H. CABITT,
100 SALEM STREET, BOSTON, MASS.

Zmogue kasosi galva, kad palengvint niežėjimą. Kasimasi pasidaro papročiu, ir tuomet žmogus kasosi nejučioms. Bet jis žino, kad jam niežti, ir visi kiti tą žino.

Vyrai ir moteris kenčia niežėjimą nuo pleiskanų, o kenčia bereikalingai, nes tą niežėjimą galima lengvai prašalinti. Nebus daugiau niežėjimo, kasimosi, plaukų slinkimo ir kitų nesmagumų, įvykstančių nou pleiskanų.

RUFFLES
panaikins visus niežėjimus ir išvalys iš galvos visas pleiskanas. Paskui tik retkarčiais suvilgymas galvos apsaugos ją nuo pleiskanų atsinaujinimo.

RUFFLES yra maistinga maudynė galvos odai ir plaukams. Ji nesugadins nei jautriausios odos. Jus negalite apsiėti be RUFFLES, jei turite pleiskanų.

Jus aptiekininkas parduos jums už 65c. bonkute. Mes taipgi galime atsiųst jums tiesiog, jei gausime nuo jusų 75 centus pacto markėmis ar money order, kuriuos siųskite šiuo adresu: F. AD. RICHTER & CO., 326-330 Broadway, New York

Biznieriai, Garsinkites "Sandaroje"

Vietos žinios.

IS NAUJOS ANGLIJOS SUVAZIAVIMO.

Pereitą nedėlios dieną Montello, Mass., buvo A. L. T. S. Naujos Anglijos apskrįčio suvažiavimas. Dalyvavo per 20 atstovų, nuo 6 kuopų.

Suvažiavę kuopų delegatai, tarpe kurių buvo ir viena moteris, rimtai ir enegriškai svarstė šio apskrįčio reikalus. Buvusi apskrįčio valdyba, iš savo darbų nieko neturėjo pasigirti ir buvęs pirmininku J. Sekys pats prisipažino, kad nieko nenuveikė šio apskrįčio labui.

Delegatai, aptarę kuopų sumanymus, išrinko naujus narius į apskrįčio valdybą šiuos piliečius:

Pirmininkas — A. Dembinas, iš Cambridge; vice-pirm. — A. J. Gotautas, iš So. Boston; raštininkas Kazys Sidabra, iš Cambridge; išdininkas — S. Jakubauskas, iš So. Boston; organizatoriai: Steponas Janeliunas, iš Cambridge ir Jonas Peža, iš Norwood. Visi jie pilni energijos sandariečiai, nuo kurių pasitikiame, kad imsis stropiau veikti gerovei Naujos Anglijos apskrįčio kuopų ir visos mūsų organizacijos naudoms. Sekantis apskrįčio suvažiavimas nutarta turėti South Bostone.

BOSTON'O TALBOT CO. KRIAUCIŲ STREIKAS.

15 d. rugsėjo, Talbot Co. kriaučiai išėjo ant streiko, reikalaudami, kad būtų duodama visoms dirbtuvėms darbo. Mat, Talbot'o vėrauzės bosas sumanė neduoti dviem dirbtuvėms darbo. Tai A. C. W. of A. unijos vrsšininkai pareikalavo, kad duotų darbo visoms 6 dirbtuvėms lygiai, po kiek išeiina: ar po 5 dienas, ar po 3, tas mum nesvarbu. Bet Talbot Co. to atsisakė padaryti. Tai Talbot Co. visi kriaučiai išėjo ant streiko, koteriai, bushmanai ir net agzaminieriai atėjo prisirašyti prie A. C. W. of A. unijos. Streikas pasekmingai eina, skebų nesiranda, visi dručiai laikosi kaip vienas. Tikimės streiką greit laimėsime, tik reikia visiems laikytis vienybės ir energiška, taip, kaip iki šio laiko laikėmės, ir bus kova laimėta, nes mes esam drūta organizacija, ir mūsų darbininkų didelė didžiūma, o kapitalistų tikrai saujelė, jie negalės atsilaikyti prieš mūsų drūtą ir didelę uniiją. Tik reikia laikytis dručiai ir energiška. Tik tada mūsų kova bus laimėta.

Taigi, draugai, streikieriai, visi kaip vienas į kovą, petys į petį, ranka į ranką, laikykimės iki pergalės, taip kaip iki šio laiko laikėmės. Tik tada bus mūsų pusėje pergalė, tik tada mes su triuškiškim kapitalizmo sistėma, ir padarysim sau geresnį rtytojų ir šviesesnį ateitį.

Tik visi į kovą, pirmyn! Lai gyvuoja A. C. W. of A. galinga uniija! Lai gyvuoja darbininkų vienybė ir susipratimas! Lai gyvuoją solidariskumas ir meilė tarp viso pasaulio darbininkų! Mės hieko nepralaimėsime, tik retėžius, o pasaulį užtikrinančiai išlaimėsime.

Pres. komisija:

J. J. Peldžius,
J. A. Žardeckas,
J. Lukauskas.

PRAKALBOS bus nedėlioį, 3 Spalio, po piet 2:30, Lietuvių svetainėje, kampas E ir Silver Sts., So. Boston, Mass.

Šias prakalbas rengia Lietuvos Piliiečių Sąjunga, su tikslu išdavimo raporto ir paaiškinimo, kas yra nuveikta Washington, ką nušvies sugrįžęs F. J. Bagočius iš Washingtono; taipgi kal-

bės Ajaskas ir kiti. Todėl meldziamė atsilankyti kuoskaitlingiausia. Kviečia L. P. S. K-tas Jonas Palaima.

PAKVIETIMAS D. ANTANAVICIAUS STOTI AKIS I AKI.

"D-ko" No. 110 primeta man, kad aš išpludęs ant D. Antanavičiaus, kaip vaiko, bet, kaip išpludo neparašė. Dabar klausiu; Delko, Nuterioto K-to? Ar tas teisinga? Aš buvau Nuteriotos Liet. Dr. K-to sekretorius ir pareikalavau iš Tamstų atskaitų už laikroduką, kurį P. Špokas paliko Naujos Katal. Vienybės nariams, nes pas p. Soką jo nematyti. Ar p. Špokas atidavė Sokui, ar Tamsta svajoji iš savo galvos ir rašot dėl pateisinimo visuomenės akyse, tai mes dabar nežinom. Aš tiek žinau ir mačiau Soką turint vieną laikrodėlį ir tiktųjų gatavai į triublikes susuktą 255 po 25c. kiekvienas; bet negalima už tą prekę duoti, nes laikradelis daugiau kainuoja. Kas iš to pasirodo? Gi jog p. Sokas per prievartą darbuojasi, nes iš jusų pusės buvo ardomas darbas, kur tik šioks-toks pelnas skiriamas Lietuvos baduoliams, tai jus tuojais: neduokit, nerinkit, neremkit, nesidėkit, iš namų varykit ir t. t. Tokiu budu sunku buvo p. Sokui ir tiktieti parduot, vienok, nors statėt visokias kliutis, jis bus išleistas. Bet pasirodykit, kiek p. Špokas tiktųjų išpardavė? Rašote, kad p. Špokas atidavė laikrodėlį p. Sokui, ir kad aš vaikiškai su vaikais apsiejau, tai taip ir reikia.

Dabar darau tokį pašaukimą: Spalio 16 d., subatoj, meldžiu ateitį p. Valiukonio Baltic States ofisą, kampas Broadway ir E gat. ir stoti akis į akį; bus ten p. Sokas, Karvelis ir Venys; tą padaryti 8 val. vakare, ir tada turėsit prirodyti, kada p. Špokas padavė Sokui laikrodėlį; iš-tirsim, kurioj pusėj teisybė ir išvysim, kurie kuriuos šmeičia ir purvais drabsto ir praregėsim, kurie vilkai avies kailyje.

Dabar ant galo turiu ačiū pasakyti už pavogtas kantičkas, kurias parnešėt atgal į vietą. Tuojais pravadu nedėlioį ir atsira-do. Atleiskite, kad taip ilgai nepadėkavojau, kad Tamsta prisipažinot, kad "paštukavojot", tai tariau ačiū, kad pavogę parnešėt, visgi esate šioks-toks veikėjas.

Dabar patariu Tamstai ir visam "D-ko" štabui, kad laikytumėtės rimtai visuomenės reikaluose. Nekėlkitė triuško prakalbose; nestatykite partijų, aukščiaiu visuomenės. Niekad nepuskit ant visuomenės veikėjų, kurie dirba Lietuvos baduoliams. Dirbkit darbą tautos labui, kad būtų pelnas ir parama Lietuvai, o ne kokiai organizacijai arba partijai. Atminkite, jog koliodami veikėjus visuomeniško darbo, praleidote veltui laiko ir nieko nesurinkot ir nenusiuntėt į Lietuvą. Kokį pelną iš to turi Lietuvos baduoliai? Šmeičimai ir triuško darymai Lietuvos buvio nepageris. Tik su geru tikslu darbas vienybėje varomas gali atnešti gerus vaisius mūsų suvargintai Lietuvai. Todėl aš patariu: stokim į darbą visi iš vien petys į petį, o ne į kerštus. Tegul velniai keploį baras, o ne mes, katalikai. Paduokime viens kitiems rankas ir eikime Lietuvos keliu.

Jokubas Varaitis.

Mėnesinis susirinkimas Lietuvos Labdarystės Dr-jos bus 6 d. Spalio, 7:30 val. vakare, Lietuvos Svetainėje. Malonėkite visi buti, nes yra daug svarbių reikalų apsvarstymui.

Sekr. A. Rasimavičius.

MOKSLEIVIŲ DOMAI.

Kai-kurioms mokykloms jau atsidarius, kitoms tuojais atsidarantis, atėjo laikas moksleiviams buti savo vietose — mokyklose. Taigi po vasaros atostogų moksleiviams susirinkus į mokyklas, Lietuvių Moksleivių Kliubas turės pirmąjį savo susirinkimą nedėlioį, Spalio 3, 2 val. po pietų, antrašas 769 E. Broadway, So. Boston, Mass. Girdisi, kad šįmet daug naujų moksleivių įstojo į Bostono bei apylinkės mokyklas — patartina, tad atsilankyti į Kliubo susirinkimą, kur bus gera proga pasipažinti ir pasitarti. Daugelyje atsitikimų pirmieji mokslo metai esti sunkiausi: su pagalba organizacijoms kai-kurios kliutys tankiai galima išvengti.

Visi moksleiviai ir moksleivės užkvičiama atsilankyti į minėtą susirinkimą.

Nadas Rastenis,
Kliubo Sekretorius.

NOREJO RAUDONOS KEPURĖS.

"Darbininko" No. 107 vietos žiniose tilpusi korespondencija jau pati už save liudija, kad yra neteisinga, nes korespondentas bijosi savo pavardės paduoti. Tokių korespondentų "D-ko" redakcijoje pilni kampai; slapstosi su savo melagystėmis ant popierio, bijosi teisybės, nes korespondentas nusijaučia nėra pirkęs bono, nei prie Piliiečių Sąjungos prisirašęs.

Mes, skaitytojai, matom, kaip "D-kas" nuo pat Misijos atvažiavimo kuolus ant galvos tiems mūsų delegatams tašo ir tašo. Jie kantrūs; neužsiimdinėja su atsakymais, nes, viena, kad jie laiko užtenkinamai neturi, o, antra, jie žino, kad visuomenėje reikia susidurti su visokios pakraipos žmonėmis. "D-ko" užsipuldinėjimas neteisingas, kaip visuomet, taip ir dabar. Neseniai p. M. Venio buvo nunešti pagarsinimai, kuriuose buvo prašoma atsilankyti visiems koskaitlingiausia. Dviejose redakcijose tilpo, "D-ke" — ne. Vietoj patalpinimo, kabinėjasi prie N. L. D. K-to ir išmetinėja neteisingai, jog katalikų veikėjų neprasė. O kas yra katalikų veikėjai ir kokie? Gal p. Gudas ir Kneizis? Tiesa gali skaitytis katalikų veikėjais, bet anaipol ne visuomenės. Ar tai tie veikėjai, kurie šaukia ir rašo: neikit, nerinkit, neduokit, iš namų varykit, prie bažnyčios durų plakaty neleiskit dalinti, stumkit tolyn, kur pakliuvo! Per laikraštį "D-ką" šmeičkim N. L. D. K-to veikėjus ir Misiją po draug. Ar tai tokie veikėjams reikėjo atskirai rašyti laiškaikiams tiems mūsų grovikams visuomeniško darbo — nieko negelbėjo. O jie rašo, kad jų neprasė. Kiek tų pagarsinimų per niek nuėjo, kiek jie darbo sutrudę, tai jie už tai vadina save katalikiškais veikėjais. Štai duodu tiems veikėjams klausimą:

Kiek surinkote ir nusiuntėt Lietuvos našlaičiams lietuvių dienoje? Kokį pelną turit, kad palikot svetimtaučių kišenėse suvirš 10 tukstančių dol, tuomi skriaudą padarydami Lietuvai? Be abejonės jums patiems išpuole parpult ant N. L. D. K-to rupo ir mušties į krutinę tariant "mea culpa", o ne p. Vileišiui. Čia ne "D-ko" tas rašpalaiškis kaltas, čia yra kaltas redaktorius. Vieną sykį patsai Gudas sakė prakalbose: "Jei redaktorius geras, tai ir laikraštija yra gera". Jog nuodėmė be atgalios negali buti. Kada p. Gudas atgailas darys už patalpinus neteisingus šmeičtus laikraštijje "D-ke"? Kada jis atšauks? Ar Varaitis sakė: stačiau bažnyčia,

o vauv katalikas, kad ta bažnyčia jau 10 suviš metų buvo pastatyta jam bunant Lietuvoje? Ar Norkus dergė kuniga, kuris buvo tą vakarą su prakalbomis Lawrence? Ar tai nedergimas ir šmeičtas ant mūsų valdzios Misijos, kad Gudas rašė, vadinamas Vileišis užsimerkėliu, grinorium ir t. t.? Kas turi galę paklaust, jei ne nuo valdzios atsijusta Misija, kokiekms valstybės reikalams likusius pinigų "Tautos Fondo manoma suvartot? Koks čia buvo blogumas, kad paklausta? O šmeičtų tiek ir tiek per "D-ką" p. Vileišiui pasiųsta. Tai kada ta p. Gudo išpažintis bus? Kada jis tą nuplėštą šlovę atšauks? Jog p. Gudas save skaito katalikišku redaktorium; tuomi navdinasi ir "D-kas" dieviškas, o kiti visi bedieviški ir tie prakeikti, kurie juos skaito, jie taip sako.

Tuomi primjisi, kad p. Vileišis prakalbese nepieciemio, ir neišvaikėravo, ir nekinkavo — ir čia šmeičtas. Jog Lietuvos Piliiečių Sąjunga užprasė Misiją ant prakalbų, tai turėjo ir apie Piliiečių Sąjungą šį-tą ir pasakyti. Kam tie bereikalingi užmetimai ant Misijos nuo "D-ko"?

Geriaus butų, kad "D-kas" liautųsi plėtkavimais ir šmeičtais užsiminėjęs, tuomi išsigydytų nuo ligos dvasiškos "podagros", kuri vėliaus gali suparalizuoti visą redakciją. Yra sunku svetimiems išgydyt. Jei pats "D-kas" neprisilaikys nurodytų viršminėtų gyduolių, tai gali greit tai šįmet rasti kitas pulstapis suspenduotų narių ir tuomi "D-kas" kitus žemindamas ir žabangus bestatydamas, pats sau galą pasidarys. Kitą sykį parąšysiu "D-ko" storžieviškumus ant mūsų Misijos.

J. Varaitis.

BALTIC STATES FINANCE CORPORATION,
Lietuvių Bendrovės Banka.
357-361 Broadway
SO. BOSTON, MASS.

GERB. TAMISTA:—

Šiuomi ateiname pas Jumis su sekanciu naujiena: Lietuvių Bendrovės, susiorganizavo po vardu BALTIC STATES FINANCE CORPORATION, su kapitalu \$100.000,00, apipirko visą bloką namų geriausioje vietoje South Bostone: prieš pat Sidlausko aptieką, Bigelow mokyklą ir South Boston Savings Banką — viso 12 namų. Vieną iš tų namų, po num. 357 iki 361 Broadway pertaisė į puikią Banką visame South Bostone, kurioje lietuviams geriausius patarnavimus.

Šiuom užkvičiame dalyvauti su mumis iškilmėje.

Pėnyčioje ir Subatoje, Spalių - October 1 ir 2 diena, 1920 m. įvyks atidarymas tos pirmos grynai lietuviškos įstaigos visoje Naujoje Anglijoje, todėl ir Jumis kviečiame but su mumis atidarymo iškilmėse. Visiems atsilankiusiems bus duodamos atminčiai dovanėlės. Taipgi kiekvienas galės sudėt savo depositus kaip saugioje įstaigoje.

Mūsų darbai ir noras.

Iš \$100.000,00 vertės šėrų, yra parduota vien tik lietuviams apie \$80.000,00. Likusius parduosimė taipgi tik lietuviams. Taip, kad vien tik lietuviams ir galės naudotis savo darbo vaisiais. Nors tikroji vertė šėros šiandien yra apkainuota \$150, bet atidarymo dienoje parduosim po \$100.

Mūsų užtikrinimas.

Už padėtus į mūsų Banką į "Savings Account" mokėsime po 5 procentą. Mes turime sudėję pas Bankų Komisijonierių \$25.000,00 kaucijos, apart mūsų namų ir kito turto, kurį mes turime; kas ir yra da didesniu už-

tikrinimu mūsų Bankos saugumo. Todėl, turėdamas atliekamų, pasidėk juos savo įstaigoje ir pilnai naudokis jais.

Mūsų pasitarnavimai visuomenėi.

Mūsų Banka persiunčia pinigų į Lietuvą ir kitas šalis ir duoda pilniausią užtikrinimą už kiekvieną centą. Kadangi dabar Lietuvoje nėra labai gerų susinešimų, todėl Kaune yra vienas mūsų direktorius, buvęs "Sandaros" redaktorius K. Norkus, kuris rupinasi, kad pinigai prisiųsti iš Amerikos, tuojaus butų įduoti adresatui. Todėl visi per mus siųsti pinigai bus dastatyti Lietuvos žmonėms į 3-4 savaites po išsiuntimo su ypatinga pagalba mūsų atstovo.

Važiuojant į Lietuvą arba norint atitraukti ką nors iš Lietuvos, pirkitė laivakortes mūsų Bendrovėje, o mes išrupinsime pasportus išvažiavimo iš Amerikos ir del atvažiavimo iš Lietuvos į Ameriką. Dabar, kada mes turim Lietuvoje tokių žmogų, kurie ilgus metus buvo Amerikoje, todėl mes ir galime tai padaryti daug lengviau ir atsakančiau.

Vėliaus mūsų Banka atidarys importo ir exporto skyrius, t. y. trauksime tavorus iš Lietuvos ir

siųsime Lietuvon iš Amerikos reikalingus daiktus.

Todėl meldžiamė ir Jumis ateitį šią lietuvių įstaigą, kuri atidaro Bankinį skyrių nuosavame name, kaip į tikrą savų interesų vietą, taipgi atsiveskite savo kaimyną ir draugą; apžiurėkit ją, prisidėkite prie jos su savo depasitais, šėrais ir atlikit visus kitus reikalus per ją, o užtikriname kad šioje įstaigoje Jūs rasite geriausią naudą ir patarnavimą.

Sudėti pas mus pinigai bus naudojami tik lietuvių naudai, paskolos lietuviams ant namų ir todėl jie geriausiai bus apsaugoti.

Tikimės turėti geriausius artymus ryšius visuokiame reikale ir podrag matytis su Jumis atidarymo dienoje mūsų naujoje vietoje.

Su pagarba, Jusų,
DIREKTORIŲ VALDYBA.

GEO. A. RAINVILLE
— Iš Paryžiaus —

Duoda giedojimo ir balso lavinimo lekcijas.

— Kožną Ketvergą —

507 Pierce Bld'g., Copley Sq.,
BOSTON, MASS.

PUIKUS TEATRAS

Rengia L. M. P. S. 13 kp., South Boston, Mass.

Subatoje, Spalio-October 2 diena 1920 m.

Bus atvaždinta du veikalai: "SUVILTA ŠIRDIS" dviejų veiksmų, ir "GERIAUS VĒLIAUS NEGU NIEKAD" vieno akto komedija.

Maloniai visus užkvičiame atsilankyti į minėtą vakarą. Pradžia 7:30 vakare.

LIETUVIŲ SVETAINĖJE,

Kampas E ir Silver Sts., So. Boston, Mass.

LIETUVIU ĮSTAIGA

BALTIC STATES FINANCE CORP.
(INKORPORUOTA MASS. VALSTIJOJE).

Capital Stock \$1 00,000

Ši korporacija likos sutverta geresniam aprupinimui keliaujančių Lietuvon Lietuvių reikalų.

PARDUODAM LAIVAKORTES, SIUNČIAM PINIGUS Į LIETUVĄ.

Kurie Manot Važiuoti į Lietuvą.

Pirkite laivakortes iš laiko, nes sunku gauti vietos ant laivų. Laivai išeis šiomis dienomis sekanciai: TIESIOG BE PERSĖDIMO IŠ NEW YOK Į HAMBURG.

Spalio 23-30

Lietuviams gerai žinomas

Laivas SAXONIA, Spalio 30 į Hamburgą.

Iš New York į Antwerpą be persėdimu

Spalio 2-9-25.

Iš New York į Rotterdamą be persėdimu

Spalio 2-12-19-25

Laivai į Hamburgą ar Liepoją su persėdimu Anglijoje

Spalio 2-7-9-12-16-21.

23-28 ir 30.

PASPORTAI JAU YRA GAUNAMI.

Pasportai turi but išimti ir užvizuoti tų šalių konsulų per kurias prisiėis keliauti. Delto yra reikalas iš anksto turėti pasportus vizuotųs. Mes visiems mūsų pasazieriams gaunam vizus laiku, kad nebutų sutrukimo pribuvus į New Yorką.

Mes pasitinkam kiekvieną atvykstantį iš toliau ar jis atvažiųotų į Boston ar New York ir aprupinam jo reikalus pas Custom House, Internal Revenue kolektorius ir kitus reikalus.

Laivakortės per vandenį \$100.00. Head Tax \$5.00.

Nuvažiavę į Hamburgą, Antwerpą ar Rotterdamą lengvai pasieksite Lietuvą. Užsisakydami laivakortę prisiųskite \$25. Pasportus mes parupiname gyvenantiems Bostone ar netoli Bostone. Iš tolimesnių miestų norėdami gauti informaciją kreipkitės pas:

BALTIC STATES FINANCE CORP.,
361 Broadway, So. Boston, Mass.
TELEPHONE S. B. 1061.